

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Bankovní systém ve vztahu k podnikové sféře
Banking system in relation to the corporate sector

Daniel Majstorovič

Plzeň 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Daniel MAJSTOROVÍČ**
Osobní číslo: **K11B0383P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Bankovní systém ve vztahu k podnikové sféře**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte bankovní systém v obecné rovině.
  2. Analyzujte nabídku bankovních produktů pro podniky na českém trhu.
  3. Představte zvolený subjekt.
  4. Sestavte portfolio bankovních produktů a služeb pro zvolený subjekt.
  5. Formulujte závěry.
-

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **DVOŘÁK, Petr.** *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty.* 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-310-6
- **MEJSTŘÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr.** *Základní principy bankovníctví = Basic principles of banking.* 1. vyd. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1500-4
- **POLOUČEK, Stanislav a kol.** *Bankovníctví.* 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7
- **REVENDA, Zbyněk a kol.** *Peněžní ekonomie a bankovníctví.* 5. aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6
- **ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol.** *Bankovníctví I.* 4. aktualiz. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005. ISBN 80-86754-53-7

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Hruška**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Bankovní systém ve vztahu k podnikové sféře“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne .....

.....

podpis autora

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce, panu Ing. Zdeňkovi Hruškovi, za jeho odborné rady, cenné připomínky a konzultace.

Obsah

ÚVOD.....	7
1 BANKOVNÍ SYSTÉM.....	8
1.1 JEDNOSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM	9
1.2 DVOUSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM.....	10
1.3 UNIVERZÁLNÍ BANKOVNÍ SYSTÉM	10
1.4 ODDĚLENÝ BANKOVNÍ SYSTÉM.....	11
1.5 SMÍŠENÝ BANKOVNÍ SYSTÉM	12
2 PRVNÍ STUPEŇ BANKOVNÍ SOUSTAVY – CENTRÁLNÍ BANKA.....	13
2.1 FUNKČNÍ POJETÍ CENTRÁLNÍ BANKY	13
2.2 NÁSTROJE CENTRÁLNÍ BANKY	15
3 DRUHÝ STUPEŇ BANKOVNÍ SOUSTAVY – OBCHODNÍ BANKY.....	17
4 BANKOVNÍ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE	20
4.1 VÝVOJ BANKOVNICTVÍ NA ČESKÉM ÚZEMÍ.....	20
4.2 BANKOVNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	21
5 BANKOVNÍ PRODUKTY.....	27
5.1 OBECNÉ POJETÍ BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	27
5.2 VYBRANÉ BANKOVNÍ PRODUKTY PRO PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	28
6 HUTCHINSON S.R.O.....	32
6.1 HUTCHINSON WORLDWIDE.....	33
6.2 TOTAL	34
7 PORTFOLIO BANKOVNÍCH PRODUKTŮ SPOLEČNOSTI HUTCHINSON	35
7.1 PRODUKTY ČESKOSLOVENSKÉ OBCHODNÍ BANKY	35
7.2 TOTAL TREASURY.....	36
8 ANALÝZA PODNIKOVÝCH VKLADOVÝCH ÚČTŮ A JEJICH NÁKLADŮ U VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ.....	38

8.1	ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A.S.	38
8.2	GE MONEY BANK, A.S.	41
8.3	EQUA BANK A.S.	43
8.4	SBERBANK CZ, A.S.	45
8.5	PPF BANKA A.S.	47
9	KOMPARACE ZVOLENÝCH PRODUKTŮ	50
9.1	FIXNÍ NÁKLADY	50
9.2	VARIABILNÍ NÁKLADY	51
9.3	CELKOVÉ NÁKLADY	52
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM TABULEK	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ	57
	SEZNAM ZKRATEK	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
	SEZNAM PŘÍLOH	62
	PŘÍLOHY	63

Úvod

Cílem této bakalářské práce je na základě teoretických východisek sestavit portfolio bankovních produktů vybraného podniku a na základě nabídky vytípaných bank (působících na českém bankovním trhu) provést komparaci portfolio s možnostmi alternativního řešení, dobře aplikovatelného pro podnik.

První část práce obsahuje podrobnou charakteristiku bankovního systému z obecného hlediska. V práci jsou uvedeny informace týkající se definice, kategorizace bankovního systému a dalších základních pojmů. Další kapitoly se zabývají deskripcí centrální banky a obchodních bank. Poté je představen bankovní systém České republiky. Nejprve je definován historický vývoj českého bankovníctví, v druhé části kapitoly pak současný stav české bankovní sféry. Závěr teoretické části obsahuje identifikaci základních aspektů bankovních produktů.

Ve druhé části bakalářské práce jsou teoretické poznatky aplikovány v praktické rovině. Na úvod praktické části je představen podnik a je zde zpracováno podnikové portfolio bankovních produktů. Poté je v práci zpracována analýza nabídky vkladových produktů vybraných bankovních institucí, která odpovídá potřebám podniku. Další část obsahuje kvantitativní komparaci analyzovaných produktů. V závěru práce je uvedeno doporučení pro podnik vycházející z analýzy a komparace.

1 Bankovní systém

„Bankovní systém v dané zemi tvoří centrální banka a síť obchodních bank, jejich vzájemné vztahy a rovněž vztahy k okolí (podnikovému sektoru, domácnostem, státu, zahraničí).“ [9, str. 88]

Výše uvedená definice vystihuje **dvoustupňový bankovní systém**. Je nutné zdůraznit, že historickým předchůdcem dvoustupňového bankovního systému je **jednostupňový bankovní systém**. Členění bankovního systému na jednostupňový a dvoustupňový je z hlediska makroekonomických a mikroekonomických funkcí a také v závislosti na typu ekonomiky.

Dalším hlediskem, podle kterého lze bankovní systémy členit, je zda jsou komerční a investiční bankovníctví institucionálně oddělena či nikoliv. Toto hledisko rozlišuje modely **univerzálního bankovníctví** a **odděleného bankovníctví**. Šenkýřová [11, str. 52] uvádí jako další model **bankovníctví smíšené**. [9], [11]

Bankovní systém lze dělit nejen podle dvou zmíněných hledisek. Bankovní systém lze dále rozlišovat např. podle toho, jak je systém regulovaný, nebo na systém soukromý, státní, kombinovaný a typy další.¹ Jedná se o typy bankovních systémů, které se ovšem v čisté podobě fakticky nevyskytují. Jejich rozlišování má praktický význam pro pochopení, jak fungují. Níže v práci je uvedena bližší charakteristika prvních dvou výše zmíněných hledisek. [10]

Bankovní systém, jeho funkce a způsob fungování je determinován:

- a) ekonomickým prostředím,
- b) tradicemi a historickým vývojem,
- c) legislativním prostředím,
- d) zapojením země do mezinárodní spolupráce atd.

Bankovní systém v České republice je stále více ovlivňován legislativou Evropské unie (EU). Bankovní systém České republiky bude detailněji charakterizován ve 4. kapitole. [9], [11]

---

¹ „Specifickým typem bankovního systému je tzv. „náboženský model“ bankovníctví, který představuje islámské bankovníctví, v němž je zakázán úrok.“ [10, str. 48]

1.1 Jednostupňový bankovní systém

Jak bylo zmíněno výše, jednostupňový bankovní systém je historicky starší než bankovní systém dvoustupňový. Můžeme říci, že se jedná o jeho předchůdce. Jak uvádí Dvořák [2, str. 109], základem jednostupňového systému v obecné rovině jsou **univerzální banky**. Do jejich kompetence spadají veškeré bankovní obchody, včetně **emise hotovostních peněz**. V tomto systému nevystupuje centrální banka, která by měla institucionálně oddělené makroekonomické funkce. [2], [9]

Dvořák [2, str. 109] člení jednostupňový bankovní systém dle historického a politicko-ekonomického hlediska na **tři typy**. **První typ** se odvíjí v počátečních obdobích rozvoje bankovníctví a je popsán na začátku této subkapitoly. Končí se vznikem centrálních bank, které přebírají práva na určité funkce, včetně emise hotovostních peněz, a tyto funkce zajišťují výhradně zmíněné centrální banky. [2]

Uvedený systém je **druhým typem** jednostupňového bankovního systému (vystupují zde centrální banky) a můžeme sem zařadit také bankovní systémy bývalých centrálně plánovaných ekonomik. V těchto systémech však centrální banka nemá za cíl měnovou stabilitu ekonomiky. Jedná se zde o typ bankovního systému, který je vázán na centrálně plánovanou ekonomiku. V centrálně plánovaných ekonomikách dochází k potlačení funkce trhu a banky v tomto systému plní druhořadou funkci. V tomto bankovním systému se setkáváme s pojmem **státní monobanka**, jejíž primární úkol spočívá v řízení měnového vývoje a zastávání rovněž mikroekonomických funkcí². Tento úkol byl však určen **direktivním centrálním plánem**. [2], [10]

Třetím typem je tzv. **svobodné (volné) bankovníctví** (z anglického překladu „free banking“). Nejedná se o bankovní systém, ale o teorii, jejímž základem je systém založený na plně univerzálních bankách a předpokladem je zrušení centrální banky. Systém je ponechán plně v rukou konkurujících si (včetně emise hotovostních peněz) univerzálních bank. Regulační funkce centrální banky by byly zajištěny trhem, který by je zajistil efektivněji. [2]

Závěrem k této subkapitole je potřeba zmínit, že jednostupňový bankovní systém je zastaralý a není aplikovatelný na dnešní moderní ekonomické systémy. Tento fakt se týká i teorie svobodného (volného) bankovníctví. [2]

---

² Zprostředkování alokace finančních prostředků mezi ekonomické subjekty a poskytování dalších bankovních produktů. [2, str. 110]

1.2 Dvoustupňový bankovní systém

„Dvoustupňový bankovní systém spočívá na institucionálním oddělení makroekonomické funkce, kterou zabezpečuje centrální banka, a mikroekonomické funkce, která je doménou sítě komerčních bank.“ [9, str. 88]

Rozdílné funkce centrální banky a komerčních bank mají za následek i rozdílný způsob určování cílů těchto finančních institucí. V případě komerčních bank můžeme hovořit o uspokojování mikroekonomických cílů, tedy oblasti trhů a podnikové sféry. Jejich cíle jsou stanoveny na podnikatelském principu a jedná se o dosahování zisku či růstu tržní hodnoty podniku (banky) na trhu. Na druhé straně stojí centrální banka, která se odlišuje svými makroekonomickými funkcemi a klade si za cíl zabezpečování měnové (respektive cenové) stability. [9], [10]

Bankovní sektor na bázi dvoustupňového bankovního systému má dle Poloučka [6, str. 7] ve většině vyspělých ekonomik zavedené alespoň dva zákony, které regulují vztahy v bankovním sektoru. Jedná se zejména o následující dva zákony:

- a) zákon o centrální bance,
- b) zákon o finančních službách či o finančních institucích. [6]

1.3 Univerzální bankovní systém

V dnešních vyspělých tržních ekonomikách převládá model **univerzálního bankovního systému**. Univerzální bankovníctví je tvořeno centrální bankou, která má charakteristické úkoly, ke kterým patří výhradní právo **emise hotovostních peněz**. Další složkou univerzálního bankovníctví je souhrn obchodních (komerčních) bank, které zajišťují činnosti v oblasti komerční i v oblasti investiční. Pro komerční banky v tomto systému je tedy typické poskytování široké škály produktů. Ve struktuře univerzálního bankovního systému zaujímá výrazný tržní podíl pouze několik bank. Tato skutečnost odpovídá oligopolní struktuře, lze však tvrdit, že se jedná o kombinaci oligopolní struktury a monopolistické konkurence. Srovnání je patrné v tabulce číslo 1, kde lze vidět, že v Českém bankovním systému se jedná o kombinaci oligopolní struktury a monopolistické konkurence. Tento typ bankovního systému je typický pro evropské země. [2], [9], [11]

Tab. č. 1: Srovnání monopolistické konkurence, oligopolu a bankovního systému České republiky

Monopolistická konkurence	Oligopolní struktura	Bankovní systém České republiky
Velký počet výrobců v odvětví.	Relativně malý počet výrobců v odvětví.	Dle České národní banky (ČNB) je v České republice 46 bank v 1. čtvrtletí roku 2014.
Diferenciace produktu.	Může být diferencovaný produkt nebo homogenní produkt.	Produkty bank v České republice jsou diferencované.
Nízké až žádné bariéry vstupu do odvětví.	Existence bariér vstupu do odvětví, např. právní restrikce nebo úspory z rozsahu.	V České republice existují zásadní bariéry pro vstup do bankovního sektoru.

Zdroj: vlastní zpracování dle [4], [32], 2014

1.4 Oddělený bankovní systém

Základním předpokladem **odděleného bankovního systému** je institucionální oddělení komerčního a investičního bankovníctví.³ [2]

Vznik odděleného bankovníctví je spojován se vznikem a trváním Velké hospodářské krize ve Spojených státech amerických (USA) v roce 1929. USA legislativně zavádí tento systém jako reakci na hospodářskou krizi. Během této krize dochází ke zhroucení bankovního systému v USA a obyvatelé přestávají věřit svým bankám. Banky se snažily vyrovnávat vlastní ztráty investováním vkladů svých klientů na burze. Tak vznikaly nenávratné investice. Tato situace vedla USA k legislativnímu oddělení komerční a investiční činnosti, z počátku účinnému opatření k ochraně klienta, k snížení rizik v souvislosti s jeho vklady. Postupem času však docházelo k postupnému odbourávání bariér mezi komerční a investiční činností bank. [2]

Dle Revendy [9, str. 88] již neexistují legislativní překážky pro univerzální bankovníctví v USA. Také zmiňuje, že upuštění od odděleného bankovního systému bývá posuzováno jako jedna z příčin globální finanční krize v roce 2008. [9]

³ Dvořák [2, str. 111] charakterizuje dva základní přístupy chápání investičního bankovníctví. První přístup je užší pojetí, které omezuje investiční bankovníctví na otázku majetkových účastí, tzn. komerční banky nesmí disponovat majetkovými účastmi (akciemi) jiných firem. Druhý přístup má širší záběr a zahrnuje obchody s cennými papíry (CP) (včetně emisních obchodů) úschovu a správu CP. Znamená to, že komerční banka nesmí vlastnit majetkové účasti, ani s nimi obchodovat. [2]

1.5 Smíšený bankovní systém

Dalším typem bankovního systému, který je kombinací odděleného a univerzálního bankovníctví, je **smíšené bankovníctví**. Šenkýřová [11, str. 52] charakterizuje smíšené bankovníctví jako oddělení komerčního a investičního bankovníctví, kde obchodní (komerční) banka může obchodovat s cennými papíry prostřednictvím dceřiné společnosti. [11]

Smíšené bankovníctví můžeme také chápat jako systém, který má za úkol získávat vklady, zvýšit kapitál a půjčky od veřejnosti, a takto získané prostředky uvolňovat na krátké či dlouhé časové období do průmyslové oblasti. Takto definovaný systém je spojován s německým bankovním systémem, kde dříve neexistovaly banky poskytující dlouhodobé finanční prostředky průmyslovému sektoru. Z toho důvodu byly v Německu banky přinuceny poskytovat peněžní prostředky průmyslovému sektoru, jak na dlouhodobé, tak i na krátkodobé potřeby. [13]

2 První stupeň bankovní soustavy – centrální banka

Jako jednu z definic centrální banky lze považovat definici dle investopedia.com [28], která zní: „*Subjekt zodpovědný za dohled měnového systému národa (nebo skupiny národů).*“ [28]

Centrální banku lze považovat za hlavní subjekt měnové politiky⁴. **Centrální banka**, jak plyne z jejího názvu, má v bankovním systému specifické postavení.

Oproti komerčním bankám (které jsou vnímány dle podnikohospodářského hlediska jako podniky, jejichž cíle jsou mikroekonomického rázu) se centrální banky liší především svými cíli, které jsou makroekonomické. Za hlavní cíl centrální banky je považována **měnová stabilita**. K naplňování svých makroekonomických cílů využívá centrální banka specifických funkcí, které jsou charakterizovány v podkapitole 2.1. [2], [8], [9], [10]

Centrální banky se neustále vyvíjejí (včetně svých funkčních i obecných aspektů). Některé aspekty centrálních bank se v různých národních hospodářstvích shodují, jiné jsou zcela odlišné. [8]

2.1 Funkční pojetí centrální banky

„*Centrální banky zabezpečují základní operace s hotovostními penězi, provádějí měnovou politiku, operují s devizovými prostředky, regulují a dohlížejí bankovní systém a vystupují jako banka bank a státu.*“ [8, str. 33]

Výše zmíněnou definici, kterou uvádí Revenda [8], lze označit jako definici centrální banky z hlediska funkčního. Lze z ní odvodit základní funkce centrálních bank, kterými jsou:

- a) emise hotovostního oběživa,
- b) měnová politika,
- c) devizová činnost,
- d) bankovní regulace a dohled,
- e) banka bank,
- f) banka státu.

---

⁴ „*Obecně platí, že v jednom ekonomickém prostoru lze dlouhodoběji provádět pouze jednotnou měnovou politiku.*“ [8, str. 32]

Výše uvedené členění lze rozšířit ještě o **reprezentaci státu v měnové oblasti**⁵ a další funkce, jak uvádí Mejstřík [5, str. 104]. Takto podrobné členění lze shrnout do dvou obecnějších kategorií. Tyto kategorie člení funkce na **makroekonomické** a **mikroekonomické**. Do makroekonomických funkcí řadíme body a) až c) a do mikroekonomických body d) až f) včetně reprezentace státu v měnové oblasti. [5], [8]

2.1.1 Emise hotovostního oběživa

Jedná se o jednu ze stěžejních funkcí, na kterou má centrální banka výsadní právo (respektive vlastní **emisní monopol**). Funkce spočívá v emisi **hotovostních peněz** (bankovek i mincí). Je nutné zmínit, že již několik desetiletí se snižuje podíl hotovostních peněz na celkovém peněžním obratu ve prospěch **bezhotovostních transakcí**. [2], [8], [9]

2.1.2 Měnová politika

V současnosti je měnová politika považována za nejvýznamnější funkce centrální banky. Polouček [6, str. 77] definuje měnovou politiku jako „...*system procesů, v rámci nichž se centrální banka snaží s využitím svých nástrojů o dosažení předem definovaných cílů.*“ [6, str. 77]

V obecném pojetí za hlavní cíl měnové politiky považujeme **měnovou stabilitu**. Stabilita měny úzce souvisí se stabilitou cenové hladiny. Pokud se daří udržovat stabilní měnu, lze konstatovat, že se stabilizuje i cenová hladina. [8], [12]

2.1.3 Devizová činnost

Centrální banka spravuje a dohlíží tzv. devizové hospodářství, velmi často tuto činnost provádí ve spolupráci s vládou a dalšími subjekty domácí i zahraniční ekonomiky. Tato činnost souvisí s dohledem a správou platebního styku se zahraničím a participací domácích ekonomik v mezinárodních vztazích. K provádění devizové činnosti centrální banka využívá **operace s devizovými rezervami, zahraniční úvěry a devizovou regulaci**. [8], [10]

---

⁵ Zastupování státu v Mezinárodním měnovém fondu (MMF), Světové bance, Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) a Evropské centrální bance (ECB). [8]

2.1.4 Bankovní regulace a dohled

Typickým aspektem pro dvoustupňový bankovní systém je **regulace** a **dohled** prvního stupně nad stupněm druhým. V praxi to znamená, že centrální banky stanovují pravidla fungování pro druhý stupeň (ten je tvořen obchodními bankami, které mají povinnost tato pravidla dodržovat. **Stanovení pravidel** tedy můžeme označit jako regulaci a následné kontrolování dodržování pravidel jako dohled. Účelem této činnosti je (jak definuje Šenkýřová [10, str. 67]) „...*podporovat efektivnost, spolehlivost a bezpečnost fungování bankovní soustavy v dané zemi.*“ [8], [10]

Několik zemí (včetně Evropské unie) v posledních dvou dekadách implementovalo sérii deregulačních opatření, která měla podpořit konkurenční prostředí a zlepšit finanční integraci. [1]

2.1.5 Banka bank a státu (vlády)

Centrální banka vystupuje jako bankéř pro banky i stát včetně státních organizačních jednotek. Centrální banka provádí pro obchodní banky následující činnosti: **příjem vkladů od bank, poskytování úvěrů bankám, operace s cennými papíry, vedení účtů bankám a mezibankovní zúčtování.** [8], [10]

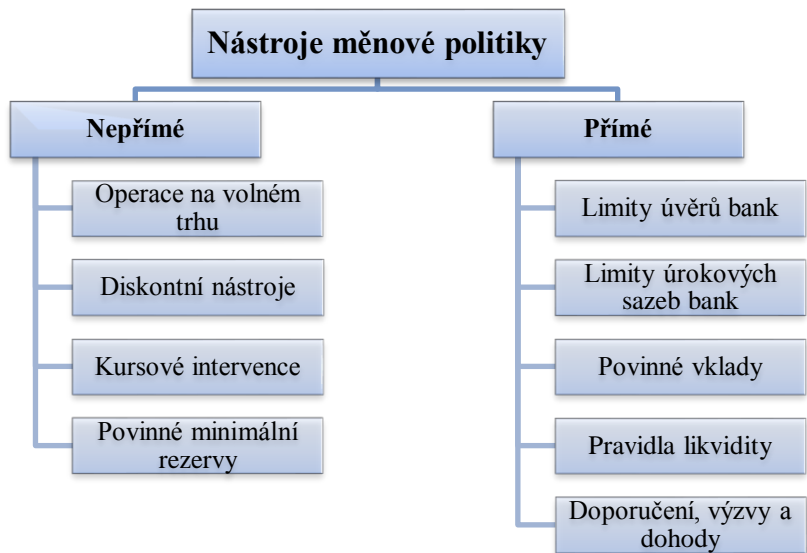
Z hlediska státu centrální banka **vede účty pro stát, spravuje státní dluh a poskytuje úvěry státnímu rozpočtu.** Důvodem svěřeni státních účtů centrální bance je předpoklad vyšší bezpečnosti uložených prostředků a kontrola státních prostředků při provozování měnové politiky. [8], [10]

2.2 Nástroje centrální banky

Centrální banka má k dispozici řadu nástrojů k realizaci měnové politiky. Tyto nástroje lze členit dle následujících hledisek: cíl použití, rychlost použití, frekvence využívání a dopad na bankovní systém. Na obrázku číslo 1 je znázorněno členění nástrojů z hlediska dopadu na bankovní soustavu.

Obr. č. 1: Nástroje z hlediska dopadu na bankovní soustavu

Zdroj: vlastní zpracování dle [8], 2014

Z obrázku jsou patrné dvě základní kategorie dopadu na bankovní soustavu – **přímé (administrativní)** dopady a dopady **nepřímé (tržní)**. [8], [10]

Nepřímé nástroje jsou charakteristické svým komplexním působením na bankovní soustavu. Jsou nastaveny jednotné podmínky stanovující základní rámec pro podnikání bankovních subjektů, ale přímo je neovlivňující. Takto stanovené podmínky jsou bankovními subjekty akceptovány, neboť mají tyto subjekty možnost volby, zda na ně zareagují či nikoliv. To lze považovat za důvod, proč jsou nepřímé nástroje využívány častěji než nástroje přímé. **Přímé nástroje** zasahují přímo do rozhodování bank a omezují tak jejich podnikatelskou samostatnost, tzn. že se jedná o zásah do bankovního trhu. To je pro banky nežádoucí efekt, a proto se těmto zásahům v zásadě brání. Jejich dopad je účinnější a zásadnější než u nepřímých nástrojů, ale i přesto jejich použití je mnohem nižší. [8], [10], [12]

3 Druhý stupeň bankovní soustavy – obchodní banky

Existuje celá škála definic banky, při jejichž zkoumání lze nalézt vysokou podobnost. Několik takových definic je uvedeno níže.

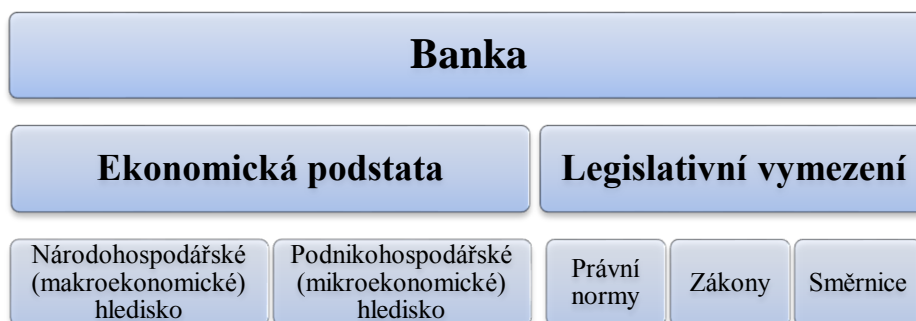
Mejstřík [5, str. 56] definuje banku jako: „*Obecná definice – finanční zprostředkovatel či depozitní instituce soustřeďující dočasně volné peněžní prostředky a poskytující je formou půjček nejrůznějším subjektům, nabízející také řadu dalších služeb, zejména platební styk.*“ [5, str. 56]

V obdobném smyslu definuje banku i Revenda [9, str. 86]: „*Z funkčního hlediska lze banku charakterizovat jako finančního zprostředkovatele, jehož hlavní náplní činnosti je přijímání vkladů, poskytování úvěrů a provádění platebního styku.*“ [9, str. 86]

Dle směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie 2006/48/ES lze definovat banku, respektive úvěrovou instituci jako za „*a) podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet, nebo b) instituce elektronických peněz ve smyslu směrnice 2000/46/ES.*“ [31]

Při definování banky je nutno rozlišovat **dva přístupy**. Bází prvního přístupu je **ekonomická podstata**. Druhý přístup bere v potaz **právní stránku**. Legislativa banky musí čerpat z ekonomické podstaty, ale neznamená to, že se budou tato dvě hlediska naprosto shodovat. Z toho vyplývá skutečnost, že instituce, která má ekonomické znaky banky, nemusí být dle legislativy bankou. Členění dle dvou přístupů je znázorněno obrázkem číslo 2. [9]

Obr. č. 2: Vymezení banky

Zdroj: vlastní zpracování dle [2], 2014

Z obrázku číslo 1 je patrné, že ekonomická podstata v sobě zahrnuje další dva specifické aspekty. Tyto aspekty se odvíjejí od skutečnosti, že ekonomická podstata

je založena na ekonomických funkcích banky. Proto **národohospodářský aspekt** lze (v širším slova smyslu) chápat jako zprostředkování pohybu peněžního kapitálu mezi různými subjekty v ekonomice. Takto definovanou funkci Dvořák [2, str. 30] dále člení na 4 další funkce:

- a) finanční zprostředkování,
- b) emise bezhotovostních peněz,
- c) zprostředkování platebního a zúčtovacího stylu,
- d) zprostředkování finančního investování na peněžním a kapitálovém trhu.

Z výše uvedených funkcí lze dle Poloučka [6, str. 7] odvodit dvě základní funkce finančních institucí, **zprostředkovatelskou** a **transakční**⁶. **Podnikohospodářský aspekt** pohlíží na banky jako na podniky, které provádějí obchod s bankovními produkty. Přestože můžeme banky přirovnat k podnikům v jiných odvětvích, liší se zcela zásadně určitými charakteristikami, které mají významný dopad v mikroekonomické i makroekonomické sféře. Z hlediska makroekonomického se jedná o rozdělování velké části kapitálu v ekonomice, které hraje zásadní roli ve vývoji, makroekonomické stabilitě a prosperitě celé ekonomiky. U mikroekonomického hlediska je třeba brát v potaz, že majoritní podíl cizích zdrojů je tvořen vklady klientů, kteří mohou hodnotit zdraví banky pouze v omezené míře. V případě vzniku ekonomických problémů banky by mohlo dojít k zasažení rozsáhlé oblasti vkladatelů. To by pak mělo zásadní dopad nejen na ekonomickou, ale i na politickou nebo sociální sféru. [2], [6]

Druhý legalistický přístup vychází z právních vymezení banky, která jsou definována v konkrétních právních normách, zákonech či směrnicích. S takovouto definicí se můžeme setkat například ve směrnicích Evropské unie. Definice dle směrnic EU je uvedena na začátku této kapitoly. Legislativní vymezení banky musí jednoznačně stanovit, **kdy je** podnik bankou a **kdy nikoliv**. Proto zde nejsou brány v potaz funkce banky, ale pozornost je věnována znakům, které musí být bezpodmínečně splněny, aby mohl být subjekt za banku považován. [2]

Komerční banky a bankovníctví lze souhrnně označit za jeden ze základních pilířů moderního ekonomického vývoje. Toto tvrzení vychází z faktu, že finanční zprostředkování hraje významnou roli ve vývojovém procesu společnosti

---

⁶ „Znamená to, že jednak shromažďují úspory a transformují je v investice, jednak vytvářejí a zajišťují mechanismus umožňující platební a zúčtovací styk hospodářských subjektů.“ [6, str. 7]

(jelikož finance jako takové zastávají zásadní místo v ekonomickém rozvoji). Proto lze na banky pohlížet jako na instituce, které přímo a více než jiné neekonomické subjekty působí na vývoj ekonomiky. [3]

4 Bankovní systém v České republice

Tato kapitola popisuje historický vývoj bankovníctví na českém území, druhá subkapitola pak definuje bankovní systém České republiky.

4.1 Vývoj bankovníctví na českém území

Bankovníctví se v České republice (respektive na území dnešní České republiky) vyvíjí obdobně jako v ostatních částech Evropy. Prvním milníkem v českém bankovníctví je vznik prvního bankovního domu v roce 1751 v Brně. Dále se první banky v českých zemích objevují na počátku 19. Století. V roce 1824 vznikla Česká spořitelna v Praze, a poté od roku 1847 v Praze začala působit pobočka rakouské National Bank. V následujících letech vznikla řada nových bankovních domů, včetně Živnostenské banky (1868). V důsledku burzovní krize bylo bankovníctví v českých zemích v období 1873 – 1883 zásadně ovlivněno. V tomto období vzniklo 6 nových bank, naproti tomu 99 bankovních zařízení zkrachovalo. Je nutno podotknout, že všechny banky založené od roku 1873 až do roku 1898 nebyly národnostně české. Dalším významným milníkem pro rozvoj českého bankovníctví bylo v tomto období založení Poštovní spořitelny v roce 1883. Poštovní spořitelna (společně s úvěrními družstvy) zásadně podporovala drobné střadatele a zájemce o malé úvěry.⁷ [6], [10]

Český bankovní sektor prošel poměrně úspěšným rozvojem na počátku 20. století. Některé banky se sice dostaly do potíží, ale bankovní systém jako celek zůstal stabilní. V období první světové války tento stabilní stav přetrvával. Nový směr rozvoje českého bankovníctví byl zapříčiněn vznikem Československé republiky (ČSR) v roce 1918. Nově vzniklý stát musel řešit budování měny nového státu a měnovou odstavku. Do roku 1922 (než začala krize) působilo v Československu 301 obchodních akciových bank. Po období krize a před nadcházející Velkou hospodářskou krizí v roce 1929 v USA působí na území ČSR pouze 114 bank. Významnou událostí v tomto období je vznik Národní banky Československé, která zahájila 1. dubna 1926 svoji činnost v čele s prvním guvernérem Vilémem Pospíšilem. I po Velké hospodářské krizi byl bankovní sektor stabilní a plně funkční. Tyto okolnosti zásadně pomohly ČSR

---

⁷ Jednalo se o formu lidového peněžnictví, kterou lze řadit k drobnému bankovníctví. S pojmem lidové peněžnictví se pojí jméno František Cyril Kampelík, který byl iniciátorem a propagátorem tzv. kampeliček. Kampeličky vznikly na základě „občanských záložen“, které jsou v Rakousku spojovány s A. Raiffeisenem. F. C. Kampelík prosazoval vznik občanských záložen u nás (odtud vžitý název „kampeličky“). [7], [10]

v ozdravení po 1. světové válce. Do roku 1938 působil v Československu typově dvoustupňový kontinentální model bankovníctví. V těchto letech vystupuje Československá republika v oblastech finančního trhu, bankovního i nebankovního sektoru na úrovni vyspělých tržních ekonomik. Poté nastal zlom, kdy (kvůli přípravám na nadcházející válečný konflikt) došlo v ČSR k násilné okupaci, koncentraci a centralizaci ze strany Německa. **Národní banka Československá** je přejmenována na **Národní banku pro Čechy a Moravu**. Takto vyhrocený konflikt v podobě 2. světové války měl za následek devastaci bankovního odvětví v ČSR. [6], [7]

Na konci roku 1945 v Československu působí 14 bank, které mají formu národního podniku. Po roce 1948 dochází k plnému nastolení centrálně plánované ekonomiky v tehdejší Československu. V tomto období se prezidentskými dekrety stává Národní banka československá jediným emisním orgánem a dochází ke znárodnění všech bank (znárodněny jsou i pojišťovny)⁸. Prohlubováním centralizace se státní monobankou stává **Státní banka československá** a ostatní banky byly následně centralizovány. V Československu působí při státní monobance Živnobanka, Tatrabanka, Investiční banka a Československá obchodní banka (ČSOB). [2], [10]

Z výše zmíněného lze konstatovat, že typickým bankovním systémem pro Českou republiku do roku 1990 byl jednostupňový bankovní systém v čele se státní monobankou. Ten se po roce 1990 přeměnil na efektivnější dvoustupňový bankovní systém, který je typický pro rozvinuté světové ekonomiky. V roce 1993 dochází k rozpadu Československa a ke vzniku dvou samostatných států. V tomto roce vzniká **Česká národní banka**, která působí až do současnosti. [2], [10]

4.2 Bankovní systém České republiky

V současnosti je v České republice zavedený dvoustupňový bankovní systém, kde makroekonomické funkce zajišťuje ČNB. Mikroekonomické funkce zajišťuje druhý stupeň soustavy, který je tvořen komerčními bankami. [5], [7]

4.2.1 Česká národní banka

Česká národní banka působí v České republice jako ústřední banka. Vedení ČNB je tvořeno sedmičlennou bankovní radou v čele s guvernérem Miroslavem Singerem. Všichni členové jsou uvedeni v tabulce číslo 2. Vzhledem k faktu,

---

⁸ Znárodněny nebyly družstevní a veřejnoprávní ústavy lidového peněžnictví. [10]

že Česká republika je členem Evropské unie, je ČNB zařazena do Evropského systému centrálních bank. Systém udává ČNB další povinnosti týkající se plnění cílů Evropského systému centrálních bank. Česká národní banka dále spolupracuje s Evropským systémem dohledu nad finančními, evropskými orgány dohledu nad finančními trhy a Evropskou radou pro systémová rizika. Lze konstatovat, že přijetí jednotné měny bude mít zásadní dopad na český bankovní systém. ČNB zastupuje stát nejen v rámci EU, ale i ve světě. Zastupuje Českou republiku v institucích, jako jsou Mezinárodní měnový fond, Světová banka a Banka pro mezinárodní platby. [2], [5], [7], [32]

Tab. č. 2: Členové bankovní rady ČNB

Guvernér	Ing. Miroslav Singer, Ph.D.
Viceguvernér	Ing. Mojmír Hampl, MSc., Ph.D.
Viceguvernér	prof. Ing. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D., Ph.D.
Člen bankovní rady	prof. Ing. Kamil Janáček, CSc.
Člen bankovní rady	doc. Ing. Lubomír Lízal, Ph.D.
Člen bankovní rady	Ing. Jiří Rusnok
Člen bankovní rady	Ing. Pavel Řežábek, Ph.D.

Zdroj: vlastní zpracování dle [32], 2014

Z hlediska právní formy vystupuje ČNB jako právnická osoba, která sídlí v Praze. Dále je zastoupena momentálně šesti regionálními pobočkami. Jedná se o pobočky v **Ústí nad Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně a Ostravě**. V rámci restrukturalizace bude ukončena činnost dvou z těchto šesti poboček v roce 2014. Konkrétně se jedná o zrušení plzeňské pobočky a pobočky v Českých Budějovicích. Důvodem zrušení těchto poboček je jejich nedostatečné využití. [32]

Fungování ČNB je upraveno zákonem č. zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Tento zákon definuje hlavní cíl ČNB a úkoly, které má jako ústřední banka plnit. Ze zákona vyplývá, že hlavním cílem ČNB je udržování **měnové stability**. V rámci hlavního cíle ČNB plní činnosti popsané v podkapitole 2.1. Aby ČNB mohla dosahovat daného cíle, je nutné, aby fungovala nezávisle. Jedná se především o oddělení politického vlivu od monetární politiky, který by z dlouhodobého hlediska mohl způsobit destabilizační účinky v ekonomice. Půlpánová [7, str. 154] rozlišuje čtyři typy nezávislosti centrální banky: **institucionální, personální, funkční a finanční**.

Z hlediska institucionální nezávislosti ČNB nesmí přijímat ani vyžadovat instrukce od prezidenta republiky, parlamentu, vlády ani správních úřadů. Personální nezávislost pro ČNB znamená minimalizaci politického vlivu při stanovení bankovní rady. Funkční nezávislost spočívá v nezávislém rozhodování ČNB při vymezování inflačních cílů, včetně využívání nástrojů potřebných pro jejich dosažení. Finanční nezávislost je pro ČNB jednoznačně stanovena zákonem, který jí neumožňuje poskytovat úvěr vládě žádnou možnou cestou. Zároveň v harmonii s rozpočtovými pravidly na základě dohody s Ministerstvem financí České republiky provádí činnosti spojené s emisí státních dluhopisů a investicemi na finančních trzích. Česká národní banka také vede a zveřejňuje statistiky, které jsou nutné pro zajištění výše zmíněných činností. Dalšími faktory, které ovlivňují hlavní cíl ČNB (a s tím i úzce související stanovování měnové politiky), jsou měnově-politické nástroje. Nástroje ČNB jsou charakterizovány na obrázku číslo 3. [5], [7], [32]

Obr. č. 3: Měnově-politické nástroje ČNB

Operace na volném trhu

- **Repo operace** - ČNB při repo operaci přijímá od komerční banky přebytečnou likviditu a jako předmět zajištění poskytuje dohodnuté cenné papíry. Předmětem repo operace je závazek obou subjektů, že po uplynutí doby splatnosti dojde k reverzní transakci, při které ČNB vrátí komerční bance půjčenou jistinu navýšenou o dohodnutý úrok. Doba těchto operací je vytyčena na 14 dní. Od toho se odvíjí základní **dvoutýdenní repo sazba (2T Repo sazba)**.
- **Tříměsíční repo tendr** - Tento nástroj slouží jako doplňkový a v současné době není Českou národní bankou využíván. Naposledy byl využit v roce 2001.
- **Devizové operace, operace s cennými papíry** - ČNB označuje tyto operace jako nástroje jemného ladění, které využívá při nečekaných krátkodobých výkyvech v likviditě trhu. Tyto nástroje jsou využívány velmi zřídka.

Automatické facility

- **Depozitní facilita** - V rámci deponitní facility je bankám umožněno uložit přes noc u ČNB přebytečnou likviditu. Minimální objem pro vložení činí 10 milionů Kč. Takto uložené peníze jsou u ČNB úročeny **diskontní sazbou**.
- **Marginální zápůjční facilita** - V tomto případě se jedná o dodávání likvidity bankám. Takto dodaná likvidita je úročena **lombardní sazbou**. V posledních letech se tento nástroj příliš nevyužívá. Je to zapříčiněno přebytkem volných prostředků v českém bankovním systému.

Mimořádné facility

- Jedná se o mimořádné dodávací repo operace, které mají splatnost dva týdny a tři měsíce. Od roku 2011 se využívají pouze operace s dvoutýdenní splatností. Tento nástroj slouží k podpoře fungování trhu se státními obligacemi.

Povinné minimální rezervy

- Zákon ukládá všem bankovním institucím, včetně družstevních záložen držet povinné minimální rezervy (k 28.03.2014 ve výši 2% z primárních vkladů, které mají klienti u bank uloženy). Z pohledu centrální banky se jedná o jeden ze základních nástrojů ke korigování množství volných prostředků v bankovním systému.

Devizové intervence

- Při devizových intervencích centrální banka nakupuje nebo prodává cizí měny za českou korunu na devizovém trhu. Cílem je buď tlumení volatility na trhu deviz, nebo změny v přisnosti monetární politiky. Naposledy devizové intervence využila ČNB na podzim 2013, aby oslabila kurz koruny vůči euru a držela kurz koruny kolem úrovně 27 CZK/EUR. Jednalo se o první intervenci od roku 2002.

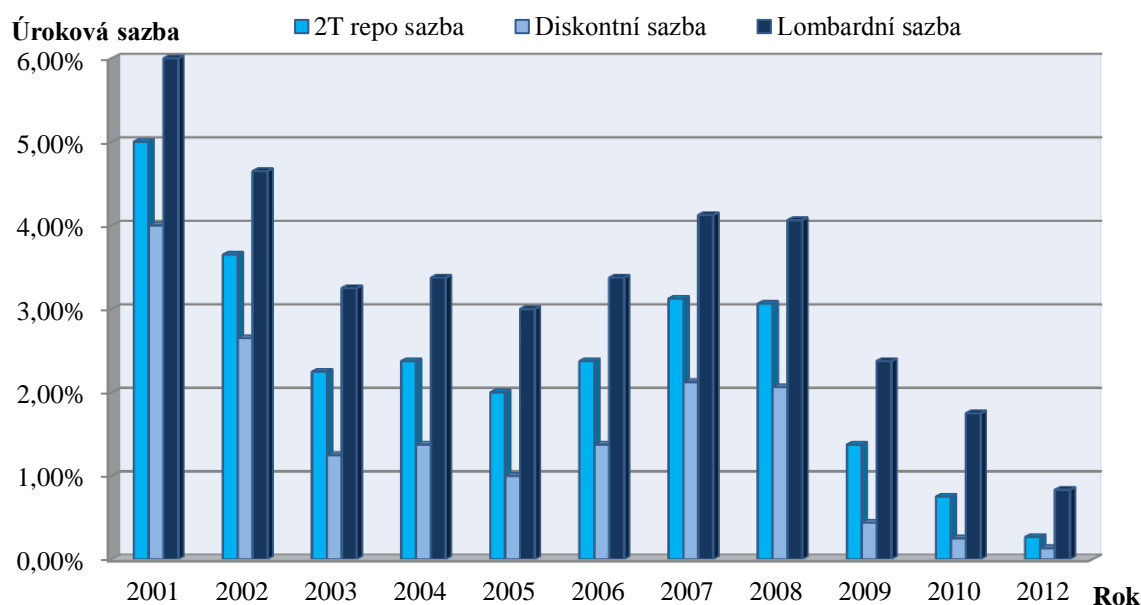
Zdroj: vlastní zpracování dle [2], [15], [24], 2014

Z výše zmíněných nástrojů centrální banky vyplývají tři základní úrokové sazby:

- a) Dvoutýdenní repo sazba,
- b) Diskontní sazba,
- c) Lombardní sazba.

Dvořák [2, str. 173] tyto sazby člení do dvou kategorií dle dopadu na bankovní systém. **První kategorie** charakterizuje sazby jako obchodní nástroj mezi centrální bankou a druhým stupněm bankovní soustavy. Sekundárním efektem sazeb je promítnutí se do úrovní sazeb na peněžním trhu. **Druhá kategorie** považuje sazby ústřední banky za ukazatele záměrů a cílů ústřední banky. Vývoj těchto sazeb je uvedený v obrázku číslo 4.

Obr. č. 4: Vývoj základních sazeb ČNB

Zdroj: vlastní zpracování dle [24], 2014

Celkový trend vývoje úrokových sazeb je klesající. Tento trend se odráží ve vývoji úrokových sazeb na peněžním trhu. Teorie vychází ze skutečnosti, že lombardní a diskontní sazby představují hraniční sazby mezibankovního peněžního trhu, Lombardní sazba představuje horní hranici a diskontní sazba dolní hranic (toto tvrzení je patrné v obrázku číslo 4). K 18.03.2014 byly tyto sazby nastaveny centrální bankou následovně:

- a) 2T Repo sazba 0,05%,
- b) Diskontní sazba 0,05%,
- c) Lombardní sazba 0,25%. [2]

4.2.2 Komerční banky v České republice

Bankovní sektor české republiky je ovlivněn řadou legislativních instrumentů. Vybrané instrumenty jsou charakterizovány v příloze A.

Základní legislativním prvkem českého bankovníctví je Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách. Tento zákon jasně definuje banky jako: „...*akciové společnosti se sídlem v České republice, které*

a) přijímají vklady od veřejnosti, a

b) poskytují úvěry,

a které k výkonu činností podle písmen a) a b) mají bankovní licenci.“ [34] Z definice vyplývá, že banky mohou být založené pouze na základě povolení od ČNB. Také je nezbytné složit základní kapitál, který musí být ve výši alespoň 500 mil. Kč. To lze považovat za zásadní bariéry vstupu do českého bankovního odvětví. Veškerá legislativa v současnosti je harmonizována v souladu s Evropskou unií. [6], [7]

Banka v České republice vystupuje jako právnická osoba, konkrétně jako akciová společnost. Od toho se odvíjí i její organizační struktura, která se skládá ze složek typických pro akciovou společnost. Dle hierarchie do těchto složek patří **valná hromada** (nejvyšší orgán banky), **představenstvo** (statutární řídicí orgán), **dozorčí rada** (kontrolní orgán). Dle novely z roku 2002 jsou banky povinny zřizovat též útvar **vnitřního auditu**, který působí jako nezávislý kontrolní a konzultační orgán. Operativní každodenní řízení je v kompetenci **managementu**. [6], [7]

Dle ČNB na českém bankovním trhu na konci roku 2013 působilo 44 bank. Je nutné podotknout, že 36 z nich byly banky s majoritní zahraniční účastí a pouze 8 s majoritní účastí tuzemskou. K 1. dubnu 2014 v českém bankovním sektoru působí 46 bank. Seznam těchto bank je uveden v příloze B. [30], [32]

5 Bankovní produkty

Bankovní obchody, respektive produkty, jsou velice rozsáhlou tematikou a jejich kategorizace je relativně složitá. Rámec této kapitoly zahrnuje obecnou deskripci produktů, druhá část pak charakterizuje teoretická východiska pro vybrané bankovní produkty ve vztahu k podnikatelským subjektům.

5.1 Obecné pojetí bankovních produktů

Z publikací lze odvodit dva základní přístupy k členění produktů. **První klasický přístup**, lze považovat za starší, člení bankovní obchody (produkty) dle jejich dopadu na rozvahu banky. Člení je na obchody **pasivní, aktivní a neutrální**. **Pasivní obchody** jsou tvořeny především přijímanými vklady. Naopak **aktivní obchody** jsou prezentovány zejména úvěry. Poslední skupinou jsou **neutrální obchody**, které se neprojevují v rozvaze. Banka v souvislosti s nimi nevystupuje ani jako věřitel, ani jako dlužník. **Druhý přístup** je z hlediska vývoje považován za **moderní**. Tento přístup dělí bankovní produkty podle účelu, který plní ve vztahu ke klientům. Revenda [9, str. 98] rozlišuje pět základních skupin:

- a) bankovní finančně úvěrové produkty,
- b) depozitní bankovní produkty,
- c) platebně zúčtovací bankovní produkty,
- d) produkty investičního bankovníctví,
- e) pokladní a směnářské produkty.

Pro banky je podstatné (kvůli nastavení parametrů produktů) zařazovat produkty do dalších dvou skupin. Jedná se o členění (dle povahy a velikosti částek) na tzv. **retailové produkty** a **wholesalové produkty**. Retailové produkty jsou obchody s menšími částkami a s větším objemem transakcí, na rozdíl od wholesalových produktů, které jsou charakteristické vysokými částkami a menším množstvím transakcí. Obrázek číslo 5 detailněji charakterizuje členění pěti skupin bankovních produktů. [2] [9]

Obr. č. 5: Rozdělení bankovních produktů

Bankovní finančně úvěrové produkty	<ul style="list-style-type: none"> • Peněžní úvěry. • Závazkové úvěry a záruky. • Alternativní formy financování (faktoring a forfaiting).
Depozitní bankovní produkty	<ul style="list-style-type: none"> • Přijímání vkladů. • Emise bankovních dluhopisů.
Platebně zúčtovací bankovní produkty	<ul style="list-style-type: none"> • Příkazy k úhradě a inkasu. • Šeky a platební karty. • Dokumentární akreditiv a inkaso.
Produkty investičního bankovníctví	<ul style="list-style-type: none"> • Emisní obchody a depotní obchody. • Vlastní a zprostředkovatelské obchody s investičními instrumenty. • Majetková správa, fúze a akvizice.
Pokladní a směnářské produkty	<ul style="list-style-type: none"> • Transakce s hotovými penězi (výměna poškozených bankovek). • Směnářská činnost (směna hotovosti z jedné měny na jinou).

Zdroj: vlastní zpracování dle [9], 2014

5.2 Vybrané bankovní produkty pro podnikatelské subjekty

Kapitola zahrnuje bankovní produkty vhodné pro činnosti spojené s fyzickými a právníky osobami, které se věnují podnikání.

5.2.1 Finančně úvěrové produkty

Produktivní úvěr

Produktivní úvěr je jeden ze základních produktů, sloužící k financování specifických potřeb podnikatelských subjektů. Jeho rozdělení je velice rozsáhlé a záleží na zvoleném hledisku. Těchto hledisek existuje celá řada, mezi základní patří časové hledisko, způsob zajištění úvěru, měnové hledisko a způsob poskytnutí a splácení. K uvedeným úvěrům se řadí například úvěry na provozní potřeby, na investice, na sezónní náklady (případně jejich kombinace). Konkrétní podoby úvěrů se liší dle nabídky jednotlivých bankovních institucí. [2] [7]

Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr lze považovat za typ revolvingového úvěru. Úvěr je čerpán na běžném (respektive kontokorentním) účtu, kdy dochází k tomu, že zůstatek účtu jde do debetu. Horní hranice debetu je smluvně stanovena úvěrovým rámcem. V některých případech je tento rámec možné překročit, avšak za cenu zvýšené úrokové sazby. V podnikové sféře je úvěr využíván zpravidla k překlenutí momentálního nedostatku finančních prostředků. [2] [7]

Eskontní úvěr

Eskontní úvěr je druh úvěru, v němž důležitou roli hraje směnka. Proces úvěru spočívá v eskontu směnky bance, která vlastníkovu směnky proplatí směnečnou částku sníženou o diskont. Následně se banka stává vlastníkem směnky a směnečný dlužník proplácí směnku bance v době splatnosti. V případě zahraničního obchodu může být eskontní úvěr transformován na **úvěr negociační**. [2], [7]

Bankovní záruky

Bankovní záruka je forma závazkového úvěru a slouží jako zajišťovací nástroj. Předmětem zajištění může být nejen platební, ale i neplatební závazek. Banka se zaručuje za dlužníka, že (v případě nesplnění jeho závazku) uspokojí věřitele. Má-li záruka dobře plnit svůj účel, je nezbytné, aby byla vystavena jako neodvolatelná. Základní kategorizace dělí záruky na přímé, nepřímé a potvrzené. Poslední dvě zmíněné jsou využívány v mezinárodním obchodu. [2], [10]

Závazkové úvěry

U závazkových úvěrů nedochází přímo k poskytnutí likvidních prostředků klientovi. Určitou formou mu však banka propůjčuje své dobré jméno. Banka se zaručuje splnit za klienta jeho závazek v případě, že tak neučiní on sám. **Akceptační úvěr** a **avalový úvěr** tvoří dvě základní formy závazkových úvěrů. Modifikací akceptačního úvěru pro zahraniční obchod je **remboursní úvěr**. V současné době klienti upřednostňují bankovní záruky před závazkovými úvěry. [2], [10]

Alternativní formy financování

Podnikatelské subjekty mohou k financování svých činností využívat nejen úvěrů, ale dalších tzv. alternativních produktů. Z pravidla banky produkty tohoto typu poskytují nepřímo prostřednictvím svých dceřiných společností. Báze alternativního financování je tvořena **faktoringem**, **forfaitingem** a **leasingem**. Faktoringem se rozumí smluvně sjednaný odkup krátkodobých pohledávek, naproti tomu forfaiting se zabývá odkupem dlouhodobých pohledávek. Společnost využívající služeb faktoringu či forfaitingu snižují riziko z nezaplacení pohledávky tím, že ho převedou zcela (nebo jen částečně) na faktoringovou, respektive forfaitingovou, společnost. Na leasing lze pohlížet jako na formu pronájmu předmětu dlouhodobé spotřeby. Dle legislativního hlediska leasing reprezentuje trojstranný právní vztah mezi výrobcem, dodavatelem a pronajímatelem. [2], [10]

Směnky

Směnka je instrumentem, který nelze jednoznačně zařadit do konkrétní kategorie bankovních produktů. Směnka vystupuje v řadě produktů v různých formách. Obecně představuje směnka cenný dluhový papír, který musí být vždy v listinné podobě, a její náležitosti musí splňovat zákonem stanovené požadavky. **Směnka cizí** a **směnka vlastní** tvoří základní druhy směnek, které jsou definované zákonem. U směnky vlastní se výstavce zavazuje sám splatit směnečnou částku ve prospěch remitenta. Směnka cizí představuje příkaz výstavce směnečníkovi vyplatit směnečnou částku remitentovi. [2]

5.2.2 Depozitní bankovní produkty

Vklady na běžných účtech

Jedná se o velmi likvidní vklady klientů, které jsou jim bez zásadních omezení a výpovědní lhůty vždy k dispozici. Běžné účty zde slouží především k provádění bezhotovostního platebního styku. Z pohledu banky se jedná o levný a důležitý zdroj refinancování. [9]

Termínované vklady

V tomto případě vkladatelé ukládají své prostředky u banky na předem stanovenou dobu, případně je výběr vkladu omezen výpovědní lhůtou. Zpravidla se tyto vklady využívají pro uložení větších částek a k jejich následnému vyššímu zhodnocení (odvíjí se od pásmového úročení). [9]

5.2.3 Produkty platebního styku

Platební karty

V moderním bankovníctví představují platební karty významný nástroj a prostředek vzdáleného přístupu k účtu klienta. V současnosti jsou hojně využívány po celém světě jako platební prostředek. Platební karty lze dělit na debetní a kreditní. **Debetní karta** umožňuje vlastníkovvi čerpat pouze prostředky, které má k dispozici na běžném účtu. **Kreditní karta** nabízí klientovi čerpat úvěr, respektive umožňují kreditní zůstatek na účtu. [5], [6]

Příkaz k úhradě

Jedná se o základní instrument platebního styku, kde plátce přikazuje bance převést určitou částku z jeho účtu na běžný účet příjemce. Příkaz může mít podobu

jednotlivého příkazu či **hromadného příkazu**. Hromadný příkaz slouží k úhradě plateb různým příjemcům. Mezi specifické formy příkazu se řadí **trvalý příkaz** a **bankovní inkaso**. Oba instrumenty jsou využívány k úhradě opakujících se plateb, ale liší se v tom, kdo zadává podnět k platbě. U trvalého příkazu podnět vychází od plátce. U inkasa přichází příkaz k provedení platby ze strany příjemce. [10]

Dokumentární platební nástroje

Instrumenty dokumentárního platebního styku slouží především ke snížení rizika nezaplacení v zahraničním obchodě, ale existují i formy, které jsou využívány v tuzemských obchodech. Účel spočívá v předložení potřebných dokladů, aby došlo k zaplacení od banky. Tato forma je typická pro **dokumentární akreditiv**. V rámci **dokumentárního inkasa** dochází naopak nejprve k proplacení objednaného zboží bance, která následně předá dokumenty. Z principu věci lze konstatovat, že riziko se zcela eliminuje pouze u dokumentárního akreditivu. Dokumentární inkaso riziko pouze snižuje. [6]

Šeky

Šek je dlužnický cenný papír se splatností na viděnou. Předložení a proplacení šeku probíhá ve stanovených lhůtách, které se odvíjejí od místa vystavení a místa splatnosti šeku. Šek udává bezvýhradný příkaz bance, resp. šekovníkovi, aby proplatil majiteli šeku uvedenou sumu. Šek jako platební prostředek není příliš užíván. [5], [6]

5.2.4 Devizové obchody

Operace na devizových trzích jsou členěny na **spotové** a **termínové**. Spotová operace spočívá ve dvoustranné smluvní dohodě, kdy jedna strana dodá určité množství deviz za adekvátní množství měny jiné od druhé strany. Tyto operace proběhnou obvykle do dvou pracovních dnů. Báze termínových operací spočívá v časovém posunu mezi uzavřením smlouvy a jejím naplněním. Mezi termínové operace se řadí forward, swap, futures a options. [6], [9]

6 HUTCHINSON s.r.o.

Firma:	HUTCHINSON s.r.o.
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Klostermannova 995, Rokycany, 337 01
IČ:	61504424
DIČ:	CZ 61504424

Hutchinson s.r.o. je společnost, která byla zaregistrována 8. června 1994. Vznikla jako dceřiná společnost podniku HUTCHINSON S. A. sídlící ve Francii. Základní kapitál společnosti při založení činil 5 mil. Kč. A svoji výrobu zahájil až v roce 1995. Společnost se zabývá výrobou gumových hadic pro automobilový průmysl. V posledních dvou dekádách společnost prošla významným vývojem. V prvních fázích výroby se podnik zaměřoval na výrobu levných gumových hadic s nízkou přidanou hodnotou a vystupoval na českém trhu jako malý dodavatel. V současnosti je společnost předním dodavatelem nejsložitějších typů hadic s vysokou přidanou hodnotou. Portfolio výrobků je tvořeno vzduchovými a palivovými hadicemi, které spadají mezi bezpečnostní prvky automobilů. Vzhledem k potlačené cenové výhodě byl dynamický vývoj podpořen zejména efektivním a kvalitním systémem řízení. Skupina hlavních odběratelů je tvořena předním výrobcí automobilů, mezi něž patří například BMW, Volvo, Audi a další. Dalším významným rozšířením rokycanské pobočky je výroba elektricky vyhřívaných hadic pro nákladní automobily značky Scania. Tyto speciální hadice slouží pro přenos AdBlue prostředku, který snižuje škodlivé emise. Příznivý vývoj společnosti Hutchinson s.r.o. lze sledovat zejména na ekonomické situaci podniku, kdy je v současné době základní kapitál tvořen 81,5 milionu Kč. V posledních třech letech se hodnota obrátu pohybuje na úrovni 2 miliard Kč, průměrný počet zaměstnanců je 470. Společnost si je vědoma potřeby věnovat svoji pozornost ochraně životního prostředí a při výrobě dbát na dodržování patřičných norem. Zásadní krok pro podporu ochrany životního prostředí provedla v roce 2002, kdy došlo k výstavbě čističky odpadních vod. Velký důraz je kladen na podmínky zaměstnanců. Zejména v posledních letech podnik implementuje řadu opatření na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dále podnik využívá dotací z Evropské unie pro podporu vzdělanosti a kvalifikace pracovníků. V rámci těchto dotací byla zavedena Hutchinson akademie a Hutchinson škola. Hutchinson je významným členem celé skupiny

sesterských závodů ve světě, tzv. Hutchinson worldwide. Celá skupina těchto závodů je součástí nadnárodního koncernu Total, který z velké části ovlivňuje fungování všech závodů. [22], [29]

6.1 Hutchinson worldwide

Mezinárodní skupina společností Hutchinson má již 160 let dlouhou historii (začala výrobou bot a končí high-tech průmyslovou výrobou). Hlavními odvětvími, kterými se společnost v současnosti zabývá, jsou:

- a) letecký průmysl a kosmonautika,
- b) automobilový průmysl,
- c) železniční průmysl,
- d) armádní průmysl.

V těchto průmyslových oblastech působí jako významný dodavatel v oblastech:

- a) těsnících systémů,
- b) vibračních, zvukových a tepelných izolací,
- c) systémů přenosu kapalin,
- d) převodových a pohybových systémů.

Široká oblast působení skupiny Hutchinson ji staví do pozice významného mezinárodního dodavatele v mnoha odvětvích. Z výše zmíněných výrobních oblastí je největší podíl na obratu tvořen těsníci systémy, které tvořily na konci roku 2012 39 %. Skupina disponuje dceřinými podniky po celém světě, nicméně největší podíl obratu tvoří oblast Evropy. Lze konstatovat, že v Evropě je působnost nejvlivnější vzhledem ke skutečnosti, že se v Paříži nachází mateřská společnost. Celkem je společnost tvořena 95 výrobními závody rozmístěnými v 23 zemích po celém světě. Z celkového počtu je v Evropě rozmístěno 62 továren. V rámci skupiny Hutchinson je zaměstnáváno přes 31 tisíc zaměstnanců. Obrat skupiny za rok 2012 činil 3.164 milionů EUR. Společnost si je vědoma silného konkurenčního prostředí a dynamického rozvoje technologií. Proto investuje nemalé prostředky do výzkumu a vývoje. Výše vložených prostředků do výzkumu a vývoje za rok 2012 činila 162 milionů EUR. Celá skupina Hutchinson je součástí významné nadnárodní korporace TOTAL. [23]

6.2 TOTAL

Společnost Total včetně svých subsidiarit přešla v akciovou společnost v roce 1924. Během 90-ti let se dynamicky rozvíjela a v současnosti tvoří velký nadnárodní celek. Korporace je předním producentem a dodavatelem ropy a benzínu. Ve skupině je zahrnuto celkem 898 dílčích subjektů, mezi nimiž jsou i jednotlivé závody společnosti Hutchinson. Total působí ve 130 zemích světa a celkově zaměstnává přes 90 tisíc lidí.

[33]

7 Portfolio bankovních produktů společnosti Hutchinson

Kapitola pojednává o společnostech a službách jimi poskytovaných pro rokycanský závod. Podnik je silně ovlivněn členstvím v koncernu TOTAL, který vymezuje prostřednictvím směrnic, stanov a smluvních dohod možnosti rozhodování členů. HUTCHINSON s.r.o. má stanovené dvě finanční instituce, u kterých může využívat bankovních služeb. Jedná se o společnosti Československá obchodní banka a Total Treasury.

7.1 Produkty Československé obchodní banky

Pro všechny subsidiarity korporace Total v České republice je zvolena bankovní instituce ČSOB. Toto ujednání se vztahuje i na zvolený rokycanský závod. Vztahy Hutchinsonu s ČSOB jsou na velmi dobré úrovni a mají s ČSOB vyjednané dobré podmínky pro využívané služby. Podnik má u ČSOB přidělený přímý kontakt, na který se může obrátit s jakýmkoliv požadavkem, tento požadavek je řešen vždy bez prodlení. Mezi využívané služby společnosti ČSOB se řadí Cash pooling, bankovní záruky a šekové služby.

7.1.1 Cash pooling

Podnik má u Československé obchodní banky sjednaný produkt s názvem Cash pooling. Cash pooling funguje na principu automatického přesunu peněz mezi přebytkovými účty tak, aby docházelo k vyrovnávání debetních zůstatků na deficitních účtech. To umožňuje společností optimalizovat náklady plynoucí z čerpání kontokorentního úvěru. U tohoto produktu existují dvě základní možnosti použití. První spočívá v aplikaci na účty mateřské společnosti a jejích dceřiných poboček. Druhý způsob je využíván u jednoho podniku, který vlastní více účtů. Druhý způsob je implementován ve společnosti HUTCHINSON s.r.o.

Podnik má vedený jeden účet v eurech a zbylé dva v české měně. Na evrovém účtu a na jednom z účtů tuzemských drží podnik pouze prostředky potřebné k uhrazení závazků vůči dodavatelům a dalším provozním nákladům. Veškeré volné prostředky přesouvá na účet ve společnosti Total Treasury. Druhý český účet je vždy nulový, slouží pouze k výplatě mezd a je na něm sjednán úvěrový rámec ve výši 25 milionů korun. V momentě výplaty mezd (která se pohybuje na úrovni

25 milionů korun) jde tento účet do debetu a druhý den je automaticky vyrovnán opět na nulovou hodnotu z prvního českého účtu. Náklady spojené s vedením účtů jsou uvedeny v kapitole 8.

7.1.2 Bankovní záruky

Hutchinson má v současné době sjednané dvě bankovní záruky. První z nich je vystavena za celním úřadem ve výši jednoho milionu korun.

Druhá záruka je vystavena proti zákazníkovi, se kterým je domluvena spolupráce na výrobě komponentu do automobilu. Zákazník financoval stroje a nářadí potřebné pro výrobu daného produktu. Tato výbava zůstane však ve společnosti Hutchinson a záruka zde vystupuje do překlenutí doby, než bude vybavení odběrateli zaplacen. Záruka je sjednána ve výši 285.000 euro, to činí 7.823.250 Kč dle sazby ČNB platné k 11.04.2014.

Cena těchto záruk je složena ze dvou částí. První část je poplatek za vystavení záruky ve výši 5.000 Kč a druhá je závazková odměna. Závazková odměna činí 0,4 % per annum (p. a.) a účtována je čtvrtletně.

7.1.3 Šeky

Společnost využívá šeků v současnosti pouze minimálně. Především slouží jako prostředek pro výběr hotovosti. Částky vybírané touto metodou slouží k doplnění hotovosti do pokladny a pohybují se v rozmezí 1.000 Kč až 10.000 Kč.

Dříve závod využíval zálohové proplácení šeků, kdy byl bankou šek proplacen před tím, než přišly peníze od zákazníka. Tento typ služby je omezen úvěrovým rámcem ve výši 1.750.000 Kč.

Cena konkrétních služeb se odvíjí od výše částky uvedené na šeku, respektive poplatek činí 1 % z dané částky.

7.2 Total Treasury

Total Treasury je dceřinou společností mezinárodní korporace Total. Ve vztahu k organizaci HUTCHINSON s.r.o. vystupuje jako sesterská společnost a jejich služeb začal rokycanský závod využívat v roce 2008. Profil tohoto podniku odpovídá finanční instituci a v rámci skupiny Total je využíván jako banka.

7.2.1 Kontokorentní účet

Společnost veškeré své volné prostředky přesouvá od ČSOB na účet společnosti Total Treasury, který je vedený jako kontokorentní. Konkrétně je sjednána smlouva s Total Treasury o úvěrové lince. Tato linka má sjednaný úvěrový rámec ve výši 5 milionů euro, ze kterého společnost může neomezeně čerpat. Při čerpání úvěru (v rámci této smlouvy) je společnost Hutchinson povinna platit úrok, který se odvíjí od tzv. Euro over night index average (EONIA). Sazba činí k 11. 4. 2014 0,2 %.

V roce 2012 měl závod uložen u sesterské společnosti 67.222 tis. Kč. Takto uložené prostředky jsou zhodnocovány úrokovou sazbou ve výši 0,025 %. K peněžním prostředkům uloženým u Total Treasury má podnik plné dispoziční právo a přistupuje k sesterskému podniku jako k bance.

V rámci celé skupiny Hutchinson je využíváný u společnosti Total Treasury cash pool. Kdy volné prostředky mohou být využívány v rámci celé skupiny. HUTCHINSON s.r.o. je však vždy oprávněna čerpat hotovost ve výši pohledávky, která vzniká za finanční institucí Total Treasury při uložení peněžních prostředků.

7.2.2 Forwardové operace

Společnost Hutchinson má veškeré zákazníky v zahraničí a příjmy od nich plynoucí přicházejí v zahraniční měně (euro). Vzhledem ke skutečnosti, že Hutchinson se řídí českou legislativou a zároveň má závazky k českým dodavatelům, je nutné, aby disponovala českými korunami. Společnost tak musí řešit problematiku směny jedné měny za druhou na devizovém trhu. Devizový trh je však charakteristický vysokou volatilitou a s tím spojeným kurzovým rizikem. K tomu, aby společnost snížila toto riziko (a tím minimalizovala riziko ztráty) využívá forwardových operací. Forwardové operace pro Hutchinson provádí společnost Total Treasury. Je nutné podotknout, že tato služba je poskytována zcela bezplatně. Forwardové operace jsou prováděny prostřednictvím internetové aplikace, kde finanční manažer dle potřeb podniku zadává, kdy a jaká částka má být obchodována.

8 Analýza podnikových vkladových účtů a jejich nákladů u vybraných společností

Kapitola obsahuje základní informace o vybraných bankovních institucích. Následně jsou u každé banky vybrány a analyzovány dva běžné účty, a to jeden korunový a jeden vedený v eurech. Na analýzu nákladů běžných účtů navazuje analýza nákladů tuzemského a zahraničního platebního styku, který je úzce spjat s provozem běžných účtů ve společnosti. Analýza produktů ČSOB vychází z informací poskytnutých od společnosti HUTCHINSON s.r.o. Analýza produktů ostatních bank vychází z jejich obecně platných ceníků. Pro objektivitu následné komparace jsou uváděny u zahraničního platebního styku poplatky za Europlatby a SEPA platby do 50.000 EUR, přičemž práce vychází ze skutečnosti, že téměř všichni dodavatelé i odběratelé společnosti se nacházejí v Evropské unii.

8.1 Československá obchodní banka, a.s.

ČSOB je významná univerzální banka s dlouholetou působností na českém bankovním trhu. V současnosti je jejím 100 % akcionářem KBC Bank NV a je součástí bankovní a pojišťovací skupiny KBC. [16]

ČSOB nabízí tři základní typy běžných účtů pro podnikatelské subjekty. Jedná se o:

- a) ČSOB Podnikatelské konto,
- b) ČSOB Firemní konto,
- c) ČSOB Obchodní konto.

Jednotlivé produktové balíčky se liší náklady na vedení a rozsahem poskytovaných služeb. Kritériem důležitým pro další analýzu jsou transakce poskytované v ceně jednotlivých služeb. Tyto transakce jsou uvedeny v tabulce číslo 3. V rámci analýzy produktů ČSOB je využíváno podkladů a informací, které byly poskytnuty společností HUTCHINSON s.r.o. [17]

Tab. č. 3: ČSOB – transakce poskytované v rámci balíčku zdarma

	ČSOB Podnikatelské konto	ČSOB Firemní konto	ČSOB Obchodní konto
Tuzemské příchozí platby zdarma / měsíc	5	15	100
Tuzemské odchozí platby zdarma / měsíc	10	30	150
Zahraniční příchozí platby zdarma / měsíc	0	0	0
Zahraniční odchozí platby / měsíc	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle [17], 2014

8.1.1 Analýza nákladů korunového běžného účtu

Pro další analýzu je zvolen produkt ČSOB Obchodní konto, který je využíván společností Hutchinson. Vyčíslení nákladů je uvedeno v tabulce č. 4.

Tab. č. 4: ČSOB – fixní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	1.700 Kč
Zasílání výpisu poštou	170 Kč
Elektronické bankovníctví	330 Kč
Celkem	2.200 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [17], 2014

Náklady na vedení účtu a s ním souvisejících služeb lze rozčlenit na **variabilní** a **fixní** část. Fixní část nákladů je tvořena položkami, jejichž hodnota je každý měsíc stejná (tyto náklady jsou uvedeny v tabulce číslo 4). Variabilní složka se odvíjí od počtu provedených transakcí na účtu.

V případě Obchodního konta od ČSOB jsou celkové fixní náklady ve výši 2.200 Kč. Nejvyšší položka ve výši 1.700 Kč je tvořena samotnými náklady na vedení účtu. Variabilní část nákladů pro korunový účet je vykalkulována v kapitole 8.1.3.

8.1.2 Analýza nákladů eurového běžného účtu

Náklady eurového účtu jsou primárně vyčíslovány v eurech. Jejich přepočtení na koruny je proveden dle kurzu ČNB (zveřejněn 17.04.2014).

Tab. č. 5: ČSOB – fixní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka	Přepoččet na Kč
Náklady na vedení účtu	7,78 EUR	214 Kč
Zasílání výpisu poštou	8,17 EUR	225 Kč
Elektronické bankovníctví	1,17 EUR	32 Kč
Celkem	17,12 EUR	471 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle informací poskytnutých společností Hutchinson, 2014

Ve srovnání s korunovým účtem jsou fixní náklady tohoto účtu výrazně nižší. Jejich celková suma činí 471 Kč a fixní náklady jsou tak o 1.729 Kč nižší než je tomu u předchozího účtu.

8.1.3 Analýza nákladů platebního styku

V rámci dlouhodobé spolupráce s ČSOB jsou produkty individualizovány a z určité části zohledňují potřeby rokycanského závodu. Přizpůsobení je patrné při analýze nákladů platebního styku.

Tab. č. 6: ČSOB – variabilní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka za transakci
Tuzemská příchozí platba	6 Kč
Tuzemská odchozí platba	3 Kč
Prioritní odchozí platba	3 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [17], 2014

Tab. č. 7: ČSOB – variabilní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka za transakci	Přepoččet na Kč
Zahraniční příchozí platba	1,93 EUR	53 Kč
Zahraniční odchozí platba	5,84 EUR	161 Kč
Prioritní odchozí platba	5,84 EUR	161 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle informací poskytnutých společností Hutchinson, 2014

Společnost Hutchinson má sjednané s bankou velmi výhodné podmínky v porovnání s obecným sazebníkem Československé obchodní banky. Rozdíl je patrný při srovnání tabulky č. 7 a tabulky č. 8.

Tab. č. 8: ČSOB – variabilní složka nákladů eurového účtu dle obecného sazebníku

Položka	Částka za transakci
Zahraniční příchozí platba	150 Kč
Zahraniční odchozí platba	250 Kč
Prioritní odchozí platba	Příplatek 500 Kč k běžnému poplatku

Zdroj: vlastní zpracování dle [17], 2014

Sjednané poplatky v porovnání s minimálními náklady uvedenými v obecném sazebníku jsou podstatně nižší. Zásadní výhodou je dohoda o provádění prioritních plateb, kdy Hutchinson může využívat prioritních plateb za cenu běžných transakcí.

8.2 GE Money Bank, a.s.

GE Money Bank se řadí mezi největší bankovní instituce na českém trhu. Jedná se o univerzální banku nabízející široké portfolio služeb. Banka je součástí nadnárodního celku General Electric a v české republice působí od roku 1998. [20]

Základní nabídka pro podniky se skládá z šesti balíčků uvedených v tabulce č. 9.

Tab. č. 9: GE – transakce poskytované v rámci balíčku zdarma

	Genius Business Bronze	Genius Business Silver	Genius Business Gold	Genius Business Platinum	Genius Business Export/Import 30	Genius Business Export/Import 100
Tuzemské příchozí platby zdarma / měsíc	5	20	70	Neomezeně	30	100
Tuzemské odchozí platby zdarma / měsíc	5	20	70	Neomezeně	30	100
Zahraniční příchozí platby zdarma / měsíc	0	0	0	0	0	0
Zahraniční odchozí platby / měsíc	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2014

Dle prvotního základního srovnání lze pro další analýzu zvolit produkt Genius Business Export/Import 100, nicméně tento produkt v sobě zahrnuje dva eurové účty. Vzhledem k potřebám společnosti by jeden eurový účet zůstal nevyužitý. Z uvedených produktů je k analýze využit běžný účet s názvem Genius Business Export/Import 30. Je optimální volbou, neboť společně s korunovým účtem je poskytnut druhý eurový účet (v jedné ceně) disponující zvýhodněnými podmínkami pro zahraniční platební styk. Nižší počet transakcí zdarma je zohledněn dodatečnou službou, která umožňuje navýšit

počet plateb o 80 za stanovený poplatek. Kalkulace včetně dodatečné služby je uvedena v kapitole 8.2.1.

8.2.1 Analýza nákladů korunového běžného účtu

Fixní náklady u korunového běžného účtu zohledňují položku, která navyšuje počet tuzemských transakcí zdarma. Suma fixních nákladů je u korunového účtu 2.009 Kč. Celková částka je složena z položek uvedených v tabulce č. 10.

Tab. č. 10: GE – fixní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	1.350 Kč
Zasílání výpisu poštou	0 Kč
Elektronické bankovníctví	379 Kč
Navýšení počtu tuzemských plateb zdarma o 80	280 Kč
Celkem	2.009 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2014

8.2.2 Analýza nákladů eurového běžného účtu

Administrativní náklady eurového účtu jsou poskytovány v rámci zvoleného produktu. Proto výsledek propočtu prokázal, že veškeré fixní položky eurového účtu jsou nulové.

Tab. č. 11: GE – fixní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	0 Kč
Zasílání výpisu poštou	0 Kč
Elektronické bankovníctví	0 Kč
Celkem	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2014

8.2.3 Analýza nákladů platebního styku

Poplatek za zpracování tuzemských příchozích plateb je dvakrát vyšší, než tomu je u tuzemské odchozí platby. U zahraničního platebního styku je to naopak. Zpracování zahraniční odchozí platby je zpoplatněno pětkrát více než příchozí platby.

Tab. č. 12: GE – variabilní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka za transakci
Tuzemská příchozí platba	6 Kč
Tuzemská odchozí platba	3 Kč
Prioritní odchozí platba	160 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2014

Z analýzy vyplývá, že prioritní platby korunového účtu jsou zatíženy vysokými náklady na jednu operaci ve srovnání s běžnými transakcemi. Konkrétně náklady na tuzemskou prioritní platbu převyšují náklady běžné odchozí platby o 157 Kč. Náklady prioritní platby u eurového účtu jsou ještě o 75 Kč vyšší než tuzemské prioritní platby.

Tab. č. 13: GE – variabilní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka za transakci
Zahraněční příchozí platba	15 Kč
Zahraněční odchozí platba	75 Kč
Prioritní odchozí platba	Příplatek 160 Kč k běžnému poplatku

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], 2014

V rámci vybraného balíčku je zahraniční platební styk zvýhodněn. U běžného eurového účtu si GE Money bank účtuje 220 Kč u odchozí zahraniční platby a 100 Kč u příchozí zahraniční transakce.

8.3 Equa bank a.s.

Equa bank zahájila svoji činnost na českém trhu v roce 2011. Řadí se tak mezi mladé moderní univerzální banky. Během své krátké působnosti získala 90.000 klientů a provozuje 33 obchodních míst v rámci České republiky. [19]

Společnost ve svém portfoliu nerozlišuje konkrétní balíčky služeb. Běžné účty tuzemské i zahraniční jsou poskytovány jako jednotlivé služby. Odlišný je pouze poplatek za vedení, který je diferencován podle toho, zda je zřizován pro fyzickou či právnickou osobu.

8.3.1 Analýza nákladů korunového běžného účtu

Equa bank se řadí mezi moderní banky, které nemají zavedené rozsáhlé poplatky za své služby. Z provedených výpočtů vyplývá, že fixní složka nákladů je tvořena

jedinou položkou ve výši 149 Kč. Jedná se o administrativní náklady na vedení účtu. Ostatní položky (elektronické bankovníctví a zaslání výpisu poštou) jsou poskytovány zdarma. [18]

Tab. č. 14: Equa – fixní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	149 Kč
Zasílání výpisu poštou	0 Kč
Elektronické bankovníctví	0 Kč
Celkem	149 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [18], 2014

8.3.2 Analýza nákladů eurového běžného účtu

V rámci eurového účtu byly identifikovány shodné položky s položkami korunového účtu. Kvantitativně tak fixní náklady eurového účtu dosahují také 149 Kč a ostatní položky jsou nulové.

Tab. č. 15: Equa – fixní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	149 Kč
Zasílání výpisu poštou	0 Kč
Elektronické bankovníctví	0 Kč
Celkem	149 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [18], 2014

8.3.3 Analýza nákladů platebního styku

Kvantitativní analýza prokázala u variabilní složky nákladů tuzemského účtu nulové hodnoty. Tyto hodnoty se týkají i prioritních tuzemských plateb. Naopak u zahraničního platebního styku byly identifikovány poplatky ve všech případech. Nejvyšší nákladová položka eurového účtu dosahuje 700 Kč za transakci. Tímto poplatkem jsou zatíženy zahraniční odchozí prioritní platby. Zbylé dvě položky vykazují nižší částky. Odchozí zahraniční běžná platba je dvakrát nákladnější než transakce zahraniční příchozí, která je vyčíslena na 100 Kč.

Tab. č. 16: Equa – variabilní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka za transakci
Tuzemská příchozí platba	0 Kč
Tuzemská odchozí platba	0 Kč
Prioritní odchozí platba	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [18], 2014

Tab. č. 17: Equa – variabilní složka eurového účtu

Položka	Částka za transakci
Zahraniční příchozí platba	100 Kč
Zahraniční odchozí platba	200 Kč
Prioritní odchozí platba	700 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [18], 2014

8.4 Sberbank CZ, a.s.

Sberbank CZ je dynamicky se rozvíjející finanční instituce, která dříve působila v českém bankovníctví pod firmou Volksbank CZ. Za touto bankou stojí ruská Sberbank, která spravuje přibližně 27 % veškerých bankovních aktiv v Rusku. [27]

Společnost Sberbank nabízí pro střední a velké podniky jeden typ běžného účtu. Alternativní nabídka vkladových produktů banky se týká především výhodnějšího uložení peněz za účelem jejich zhodnocení. V rámci analýzy je zpracován standardní běžný účet, který je vhodný pro určené množství transakcí. [28]

8.4.1 Analýza nákladů korunového běžného účtu

Celkové náklady korunového účtu dosahují hodnoty 460 Kč za měsíc (přičemž poplatky za vedení účtu je nižší než zaslání výpisu v papírové formě čtyřikrát v měsíci).

Tab. č. 18: Sberbank – fixní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	150 Kč
Zasílání výpisu poštou	160 Kč
Elektronické bankovníctví	150 Kč
Celkem	460 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [28], 2014

8.4.2 Analýza nákladů eurového běžného účtu

Poplatky eurového účtu se shodují s poplatky uvedenými v tabulce číslo 18. Lze identifikovat poplatek za zaslání výpisu, který je ze všech položek nejvyšší. Na základě kvantitativní analýzy byly identifikovány náklady na elektronické bankovníctví a na vedení účtu ve shodné výši 150 Kč.

Tab. č. 19: Sberbank – fixní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	150 Kč
Zasílání výpisu poštou	160 Kč
Elektronické bankovníctví	150 Kč
Celkem	460 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [28], 2014

8.4.3 Analýza nákladů platebního styku

Výše celkových nákladů obou účtů bude tvořena zejména jejich variabilní složkou, která se plně projeví při komparaci jednotlivých produktů. Za významnou položku lze považovat příplatek 750 Kč za prioritní platbu u zahraničních transakcí. Po propočtu je výše prioritní zahraniční platby 1000 Kč. Tuzemské platby jsou zatíženy nižšími náklady ve všech případech. Po komparaci položek zahraniční a tuzemské prioritní platby, vychází náklady na tuzemskou prioritní platbu o 795 Kč nižší. V případě nákladů běžných plateb jsou náklady tuzemských operací oproti zahraničním nižší o 145 Kč (v případě příchozí platby) a o 245 Kč (v případě odchozí).

Tab. č. 20: Sberbank – variabilní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka za transakci
Tuzemská příchozí platba	5 Kč
Tuzemská odchozí platba	5 Kč
Prioritní odchozí platba	Příplatek 200 Kč k běžnému poplatku

Zdroj: vlastní zpracování dle [28], 2014

Tab. č. 21: Sberbank – variabilní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka za transakci
Zahraniční příchozí platba	150 Kč
Zahraniční odchozí platba	250 Kč
Prioritní odchozí platba	Příplatek 750 Kč k běžnému poplatku

Zdroj: vlastní zpracování dle [28], 2014

8.5 PPF banka a.s.

Společnost existuje v Čechách od roku 1992 (vystupovala pod názvem ROYAL BANK CS a jejím hlavním akcionářem bylo Hlavní město Praha). V současnosti je PPF banka stabilní bankou, která je členem investiční skupiny PPF. Tato investiční skupina je jejím majoritním akcionářem. [25]

Produktová nabídka běžných účtů je standardizována dle právní formy subjektu.

8.5.1 Analýza nákladů korunového běžného účtu

Náklady na vedení korunového účtu a elektronické bankovníctví tvoří třetinu fixních nákladů. Náklady jsou u obou zmíněných položek shodné ve výši 100 Kč. Zbylé dvě třetiny jsou složeny pouze z poplatku za poštovní zaslání výpisu ve výši 400 Kč. Celkové fixní náklady pak činí 600 Kč.

Tab. č. 22: PPF – fixní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka
Náklady na vedení účtu	100 Kč
Zasílání výpisu poštou	400 Kč
Elektronické bankovníctví	100 Kč
Celkem	600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [26], 2014

8.5.2 Analýza nákladů eurového běžného účtu

Náklady eurového účtu jsou vyčíslovány dle sazebníku společnosti v EUR. Aby byly další části, týkající se komparace produktů přehledné, jsou částky převedeny na koruny dle kurzu ČNB platného k 17.04.2014.

Tab. č. 23: PPF – fixní složka eurového účtu

Položka	Částka	Přepočet na Kč
Náklady na vedení účtu	4 EUR	110 Kč
Zasílání výpisu poštou	12 EUR	330 Kč
Elektronické bankovníctví	0 EUR	0 Kč
Celkem	16 EUR	440 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [26], 2014

Elektronické bankovníctví je v tomto případě zahrnuto v ceně korunového účtu. To je jedním z důvodů nižších fixních nákladů tohoto účtu oproti účtu v tuzemské měně. Položka nákladů na vedení účtu dosahuje hodnoty 110 Kč, a převyšuje tak náklady na vedení korunového účtu o 10 Kč. V případě zasílání výpisu jsou u eurového účtu náklady nižší o 70 Kč. Celkové eurového účtu jsou po přepočtu o 160 Kč nižší než celkové náklady korunového účtu.

8.5.3 Analýza nákladů platebního styku

Pro tuzemský platební styk nedisponuje tento produkt žádnými transakcemi, které by byly poskytovány zdarma. Kalkulace poplatků je uvedena v tabulce číslo 24. Dle komparace variabilních složek korunového účtu a účtu vedeného v eurech jsou tuzemské příchozí transakce o 196 Kč méně nákladné a odchozí běžné tuzemské transakce o 195 Kč. Kvantitativní analýza prioritních plateb vyčíslila náklady u korunového účtu na 100 Kč za prioritní platbu a u eurového účtu 1000 Kč za prioritní transakci.

Tab. č. 24: PPF – variabilní složka nákladů korunového účtu

Položka	Částka za transakci
Tuzemská příchozí platba	4 Kč
Tuzemská odchozí platba	5 Kč
Prioritní odchozí platba	100 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [26], 2014

Poplatky u zahraničních transakcí se u odchozích a příchozích plateb rovnají. Jejich výše je 200 Kč, dále je zde poplatek za prioritní odchozí platbu ve výši 1.000 Kč. Vše je přehledně uvedeno v tabulce číslo 25.

Tab. č. 25: PPF – variabilní složka nákladů eurového účtu

Položka	Částka za transakci
Zahraniční příchozí platba	200 Kč
Zahraniční odchozí platba	200 Kč
Prioritní odchozí platba	1.000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [34], 2014

9 Komparace zvolených produktů

Pro objektivní komparaci výše uvedených produktů a jejich nákladů je nutné využít model, ve kterém jsou určeny měsíční počty transakcí (aby mohly být vyčísleny variabilní náklady jednotlivých účtů). Model je uveden v tabulce číslo 26. Tabulka zohledňuje informace poskytnuté společností Hutchinson. Tuzemský platební styk v sobě zahrnuje vypořádání mezd zaměstnancům. Počty prioritních plateb vycházejí z informace, že podnik těchto transakcí využívá často pro dosažení výhod, které jim dodavatelé nabízejí za dřívější splacení obchodního úvěru, respektive faktury.

Tab. č. 26: Model – počty transakcí za měsíc

	Tuzemský platební styk	Zahraniční platební styk
Příchozí platby	50	175
Odchozí platby	535	115
Odchozí prioritní platby	15	60
Celkem plateb	600	350

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

9.1 Fixní náklady

Kapitola srovnává sumu fixních nákladů eurových a korunových účtů u jednotlivých bank, viz tabulka číslo 27.

Tab. č. 27: Komparace fixních nákladů vkladových produktů

	ČSOB	GE Money Bank	Equa bank	Sberbank	PPF banka
Fixní náklady korunový účet	2.200 Kč	2.009 Kč	149 Kč	460 Kč	600 Kč
Fixní náklady eurový účet	471 Kč	0 Kč	149 Kč	460 Kč	440 Kč
Celkem	2.671 Kč	2.009 Kč	298 Kč	920 Kč	1.040 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Kvantitativní analýza a komparace prokázaly, že nejvyšších fixních nákladů dosahují běžné účty Československé obchodní banky. Druhé nejvyšší náklady byly identifikovány u GE Money Bank ve výši 2.009 Kč. Třetí nejvyšší náklady byly zaznamenány u PPF banky (1.040 Kč) a o 120 Kč nižší náklady vykazují běžné účty od Sberbank. Nejnižší fixní náklady byly vyčísleny u produktů Equa bank, které činily 298 Kč.

9.2 Variabilní náklady

Srovnání nákladů platebního styku, respektive variabilní složky nákladů vkladových produktů, vychází z výše zmíněného modelu. První srovnání uvádí poplatky za tuzemské operace, viz. tabulka číslo 28.

Tab. č. 28: Srovnání měsíčních poplatků tuzemského platebního styku

	ČSOB	GE Money Bank	Equa bank	Sberbank	PPF banka
Příchozí platby	0 Kč	0 Kč	0 Kč	250 Kč	200 Kč
Odchozí platby	1.155 Kč	1.275 Kč	0 Kč	2.675 Kč	2.675 Kč
Prioritní platby	45 Kč	2.400 Kč	0 Kč	3.075 Kč	1.500 Kč
Celkem	1.200 Kč	3.675 Kč	0 Kč	6.000 Kč	4.375 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Z komparace tuzemského platebního styku nejlépe vychází Equa bank s nulovými náklady. Opakem je Sberbank, která dosahuje nákladů ve výši 6.000 Kč. Druhé nejnižší náklady byly identifikovány u společnosti ČSOB ve výši 1.200 Kč. Náklady GE Money Bank po kalkulaci činily 3.675 Kč. Čtvrté nejvyšší náklady byly zaznamenány u PPF banky.

Vyčíslení poplatků za zahraniční transakce tvoří významnou složku nákladů a výrazně převyšují poplatky za tuzemské operace. Měsíční poplatky zahraničního platebního styku pro stanovený model jsou kalkulovány v tabulce číslo 29.

Tab. č. 29: Srovnání měsíčních poplatků zahraničního platebního styku

	ČSOB	GE Money Bank	Equa bank	Sberbank	PPF banka
Příchozí platby	9.275 Kč	2.625 Kč	17.500 Kč	26.250 Kč	35.000 Kč
Odchozí platby	18.515 Kč	8.625 Kč	23.000 Kč	28.750 Kč	23.000 Kč
Prioritní platby	9.660 Kč	14.100 Kč	42.000 Kč	60.000 Kč	60.000 Kč
Celkem	37.450 Kč	25.350 Kč	82.500 Kč	115.000 Kč	118.000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

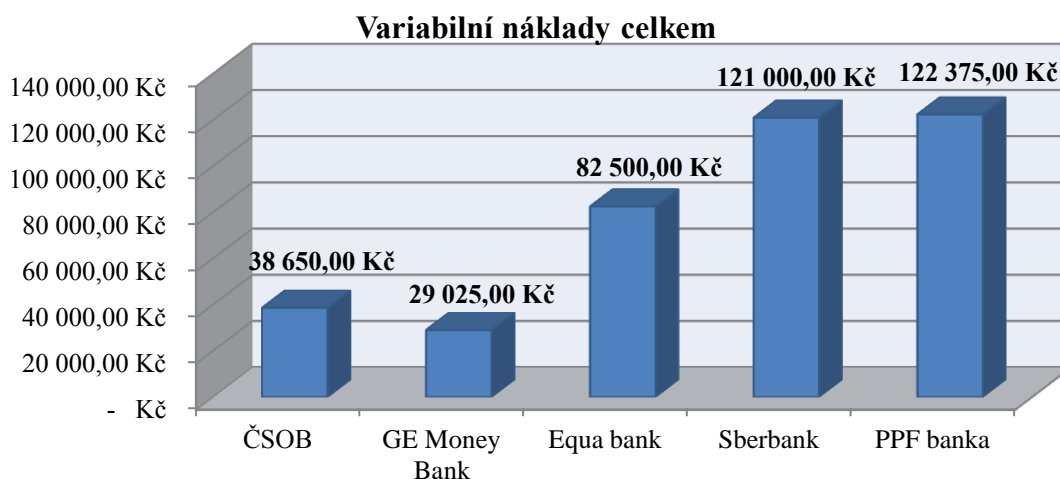
Náklady zahraničních operací jednotlivých bank jsou značně diferencované. U většiny finančních institucí je nejvyšší poplatek za prioritní platby. Náklady na prioritní platby dosahují ve dvou případech 60.000 Kč (Sberbank a PPF banka). Nejnižší náklady prioritních zahraničních plateb byly vyčísleny u ČSOB v úhrnu 9.660 Kč. Equa bank, která dosahovala při kvantitativní analýze tuzemského platebního styku nulových nákladů, v případě zahraničních transakcí dosahuje třetích nejvyšších nákladů.

Pořadí bank dle sumy poplatků za zahraniční operace (řazeno od nejnižšího poplatku po nejvyšší) je následující:

1. GE Money Bank,
2. ČSOB,
3. Equa bank,
4. Sberbank,
5. PPF banka.

Celkové variabilní náklady, tvořené zahraničním a tuzemským platebním stykem jsou vyjádřeny na obrázku číslo 6.

Obr. č. 6: Celkové variabilní náklady vkladových produktů

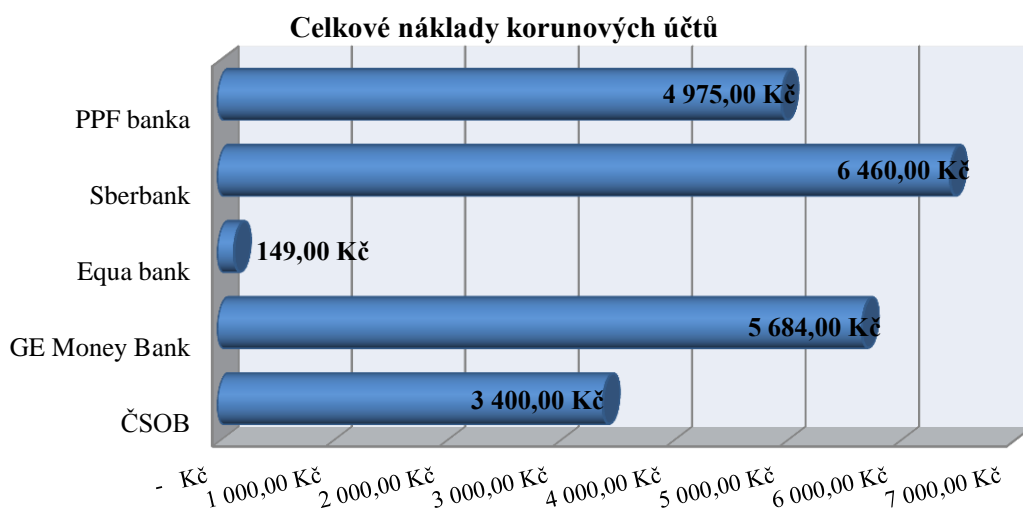
Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Při součtu poplatků tuzemských a zahraničních operací zůstává pořadí bank stejné. Nejnižších nákladů dosahuje GE Money Bank s 29.025 Kč, protipólem je PPF banka kde byly náklady identifikovány ve výši 122.375 Kč.

9.3 Celkové náklady

Celkové měsíční náklady jsou tvořeny sumou variabilních nákladů a sumou fixních nákladů. Nejprve jsou porovnány celkové náklady korunových účtů a poté celkové náklady eurových účtů. U korunových účtů se počítá s tuzemskými transakcemi a eurové účty zahrnují zahraniční transakce. Závěr kapitoly srovnává celkové náklady za oba účty u jednotlivých společností. Jednotlivé komparace jsou uvedeny postupně na obrázcích číslo 7, 8 a 9.

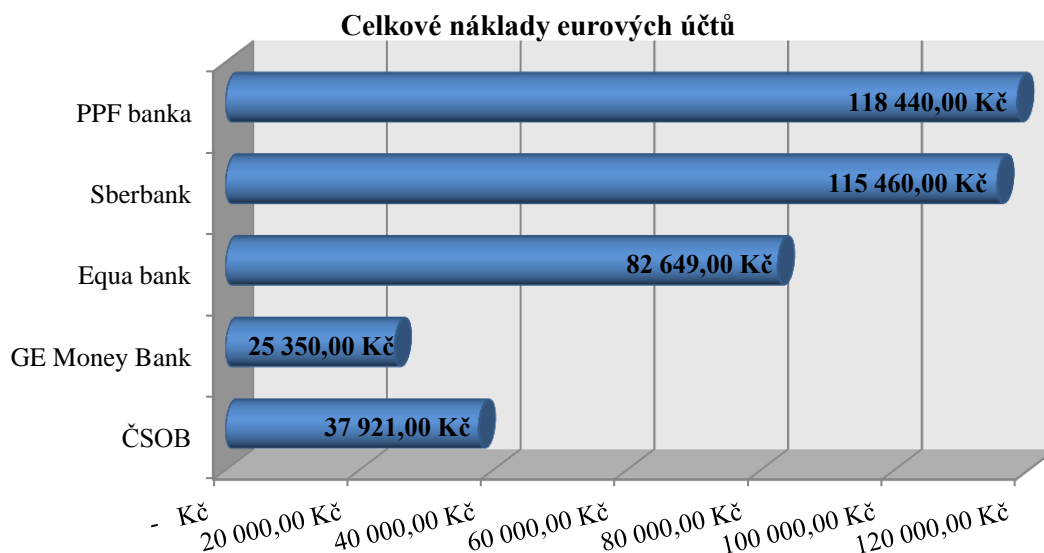
Obr. č. 7: Celkové náklady korunových účtů

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Z komparace vyplývá, že nejnižší náklady korunového účtu včetně tuzemských transakcí byly zaznamenány u Equa bank. Jejich výše dosahuje pouze 149 Kč za měsíc. U ostatních bank jsou tyto náklady v řádech tisíců, přičemž nejvyšších nákladů je dosaženo u Sberbank ve výši 6.460 Kč.

Obr. č. 8: Celkové náklady eurových účtů

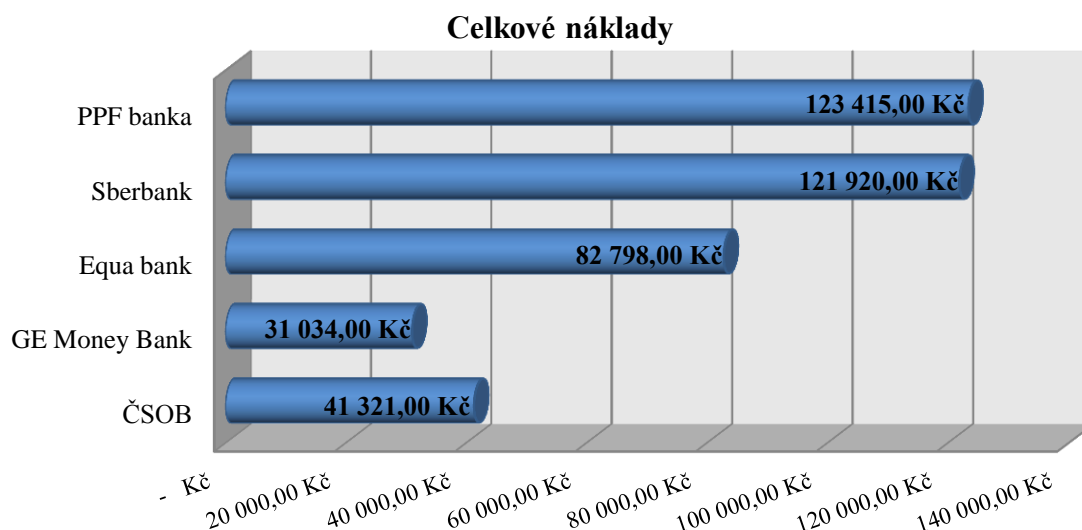

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Náklady eurových účtů jsou podstatně vyšší než u korunových účtů. Zejména u PPF banky jsou náklady vykalkulovány na 118.440 Kč a náklady Sberbank jsou ve výši 115.460 Kč. Equa bank, u které vyšly náklady korunového účtu nejnižší, v tomto případě dosahují částky 82.649 Kč. Podstatně nižší náklady byly vykalkulovány

u eurových účtů společností GE Money Bank a ČSOB, kde u GE Money Bank náklady byly vyčísleny na 25.350 Kč. Náklady Československé obchodní banky jsou zhruba o 12.000 Kč vyšší než náklady GE Money Bank.

Obr. č. 9: Celkové náklady

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Z kvantitativní analýzy vyplývá, že celkové náklady jsou zásadně ovlivněny variabilní složkou eurového účtu, která je tvořena poplatky za zahraniční platební styk. Celkové nejnižší náklady jsou kalkulovány u GE Money Bank a druhé nejnižší pak u ČSOB. Equa bank dosahuje sumy 82.798 Kč, především kvůli zahraničním transakcím. PPF banka a Sberbank dosahují téměř stejné výše nákladů v řádech statisíců.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo na základě teoretických východisek sestavit portfolio bankovních produktů vybraného podniku, provést komparaci portfolio s možnostmi alternativního řešení použitelného pro podnik z nabídky vybraných bank na českém bankovním trhu.

Společnost HUTCHINSON s.r.o. má omezené možnosti v rozhodování o využívání služeb bankovního sektoru. Tato skutečnost plyne ze smluvních ujednání mezi rokycanským závodem a nadnárodní korporací Total. Na základě těchto omezení společnost využívá na českém bankovním trhu především vkladových služeb. Tyto restriktce jsou v práci zohledněny, práce obsahuje kvantitativní analýzu a komparaci vkladových produktů. Pro objektivní komparaci bylo nutné vytvořit model transakcí, který byl aplikován na vybrané produkty.

Podnik primárně využívá vkladových služeb společnosti ČSOB, kterou má stanovenou od korporace Total. Dle výsledků analýzy a následné komparace nelze jednoznačně definovat, že je ČSOB nevhodnou volbou. Nicméně je třeba uvažovat o možných alternativách, které povedou k optimalizaci nákladů vkladových produktů. Equa bank nabízí velmi výhodný tuzemský platební styk, naopak náklady zahraničního platebního styku dosahují vysokých hodnot (v porovnání s ostatními zkoumanými subjekty). Hutchinson je podnik obchodující převážně se zahraničními partnery, nelze tedy doporučit služby poskytované společností Equa bank. Z kvantitativní analýzy vyplývá, že Sberbank a PPF bank také nejsou optimální volbou vzhledem k výši vypočtených nákladů, které jsou ještě o zhruba 40 tis. Kč vyšší než je tomu u Equa bank. Z celkové kvantitativní komparace byla identifikována jako optimální společnost GE Money Bank. Společnosti lze proto doporučit aby u koncernu Total vyjednala možnost využívat vkladových produktů bankovní instituce GE Money Bank.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Srovnání monopolistické konkurence, oligopolu a bankovního systému České republiky	11
Tab. č. 2: Členové bankovní rady ČNB	22
Tab. č. 3: ČSOB – transakce poskytované v rámci balíčku zdarma	39
Tab. č. 4: ČSOB – fixní složka nákladů korunového účtu	39
Tab. č. 5: ČSOB – fixní složka nákladů eurového účtu	40
Tab. č. 6: ČSOB – variabilní složka nákladů korunového účtu	40
Tab. č. 7: ČSOB – variabilní složka nákladů eurového účtu	40
Tab. č. 8: ČSOB – variabilní složka nákladů eurového účtu dle obecného sazebníku... 41	
Tab. č. 9: GE – transakce poskytované v rámci balíčku zdarma	41
Tab. č. 10: GE – fixní složka nákladů korunového účtu	42
Tab. č. 11: GE – fixní složka nákladů eurového účtu	42
Tab. č. 12: GE – variabilní složka nákladů korunového účtu	43
Tab. č. 13: GE – variabilní složka nákladů eurového účtu	43
Tab. č. 14: Equa – fixní složka nákladů korunového účtu	44
Tab. č. 15: Equa – fixní složka nákladů eurového účtu	44
Tab. č. 16: Equa – variabilní složka nákladů korunového účtu	45
Tab. č. 17: Equa – variabilní složka eurového účtu	45
Tab. č. 18: Sberbank – fixní složka nákladů korunového účtu	45
Tab. č. 19: Sberbank – fixní složka nákladů eurového účtu	46
Tab. č. 20: Sberbank – variabilní složka nákladů korunového účtu	46
Tab. č. 21: Sberbank – variabilní složka nákladů eurového účtu	47
Tab. č. 22: PPF – fixní složka nákladů korunového účtu	47
Tab. č. 23: PPF – fixní složka eurového účtu	48
Tab. č. 24: PPF – variabilní složka nákladů korunového účtu	48
Tab. č. 25: PPF – variabilní složka nákladů eurového účtu	49
Tab. č. 26: Model – počty transakcí za měsíc	50
Tab. č. 27: Komparace fixních nákladů vkladových produktů	50
Tab. č. 28: Srovnání měsíčních poplatků tuzemského platebního styku	51
Tab. č. 29: Srovnání měsíčních poplatků zahraničního platebního styku	51

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Nástroje z hlediska dopadu na bankovní soustavu	16
Obr. č. 2: Vymezení banky	17
Obr. č. 3: Měnově-politické nástroje ČNB	24
Obr. č. 4: Vývoj základních sazeb ČNB	25
Obr. č. 5: Rozdělení bankovních produktů	28
Obr. č. 6: Celkové variabilní náklady vkladových produktů	52
Obr. č. 7: Celkové náklady korunových účtů	53
Obr. č. 8: Celkové náklady eurových účtů.....	53
Obr. č. 9: Celkové náklady	54

Seznam zkratk

Zkratka	Popis
CP	Cenný papír
ČNB	Česká národní banka
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSR	Československá republika
ECB	Evropská centrální banka
EU	Evropská unie
MMF	Mezinárodní měnový fond
OECD	The Organisation for Economic Co-operation and Development
USA	Spojené státy americké
2T Repo sazba	Dvoutýdenní repo sazba

Seznam použité literatury

Literatura

- [1] DEGRYSE, Hans a kol. *Microeconometrics of banking: methods, applications, and results*. New York: Oxford University Press, 2009, 234 s., ISBN 978-0-19-534047-1
- [2] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přepracované a rozšířené vydání, Praha: Linde, 2005, 681 s., ISBN 80-7201-515-X
- [3] KAPOOR, G. P. *Commercial Banking*. New Delhi: A.P.H. Publishing Corporation, 2004, 300 s., ISBN 81-7648-536-5
- [4] HOŘEJŠÍ, Bronislava a kol. *Mikroekonomie*. 5. aktualizované vydání, Praha: Management Press, 2011, 574 s., ISBN 978-80-7261-218-5
- [5] MEJSTRÍK, Michal a kol. *Základní principy bankovníctví = Basic principles of banking*. 1. vydání, Praha: Karolinum, 2008, 627 s., ISBN 978-80-246-1500-4
- [6] POLOUČEK, Stanislav a kol. *Bankovníctví*. 1. vydání, Praha: C.H. Beck, 2006, 716 s., ISBN 80-7179-462-7
- [7] PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vydání, Praha: Oeconomica, 2007, 338 s., ISBN 978-80-245-1180-1
- [8] REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3. aktualizované vydání, Praha: Management Press, 2011, 558 s., ISBN 978-80-7261-230-7
- [9] REVENDA, Zbyněk a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualizované vydání, Praha: Management Press, 2012, 423 s., ISBN 978-80-7261-240-6
- [10] ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol. *Bankovníctví*. 1. vydání, Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2010, 253 s., ISBN 978-80-7408-029-6
- [11] ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol. *Bankovníctví I*. 3. aktualizované vydání, Praha: Bankovní akademie, 2002, 199 s., ISBN 80-238-9271-1
- [12] ZEMAN, Václav a kol. *Centrální bankovníctví a monetární politika: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia*. 1. vydání, Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 161 s., ISBN 978-80-214-4043-2

Elektronické zdroje

- [13] *All about Mixed Banking* [online]. management-hub.com, © 2005 - 2014 [cit. 2013-07-17]. Dostupné z: <http://www.management-hub.com/cm-mixed-banking.html>
- [14] *Central Bank Definition* [online]. Investopedia US, © 2014 [cit. 2013-07-30]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/c/centralbank.asp>
- [15] *Česká národní banka chce oslabit korunu* [online]. MAFRA, © 1999 - 2014 [cit. 2014-03-27]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/cnb-spousti-devizove-intervence-do6-ekonomika.aspx?c=A131107_130920_ekonomika_spi
- [16] *ČSOB - O nás* [online]. Československá obchodní banka, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Stranky/default.aspx>
- [17] *ČSOB - Sazebník pro právnické osoby a pro fyzické osoby – podnikatele* [online]. Československá obchodní banka, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/Sazebniky/Sazebnik_SME_cz.pdf
- [18] *Equa bank - Sazebník poplatků: fyzické osoby podnikatelé a právnické osoby* [online]. Equa bank, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.equabank.cz/files/doc/414-sazebnik-poplatku-fop-24022014-1.pdf>
- [19] *Equa bank* [online]. Equa bank, © 2011 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.equabank.cz/o-nas/#submenu>
- [20] *GE Money - O společnosti* [online]. GE Money Bank, © 2001-2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/o-nas/ge-money>
- [21] *GE Money Bank - Sazebník poplatků za produkty a služby pro právnické osoby a fyzické osoby podnikatele* [online]. GE Money Bank, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/dokumenty-ke-stazeni/sazebniky?docid=927>
- [22] *Hutchinson s.r.o. Rokycany Czech Republic* [online]. Hutchinson, © 2011 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.hutchinson.cz/>
- [23] *Hutchinson worldwide* [online]. Hutchinson, © 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.hutchinsonworldwide.com/>

- [24] *Měnověpolitické nástroje* [online]. Česká národní banka, © 2003-2014 [cit. 2014-03-18]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/
- [25] *O PPF bance* [online]. PPF Banka, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.ppfbanka.cz/cz/o-nas/o-ppf-bance.html>
- [26] *PPF banka - Ceníky* [online]. PPF Banka, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.ppfbanka.cz/cz/dokumenty-a-dulezite-informace/ceniky.html>
- [27] *Sberbank CZ - Představení banky* [online]. Sberbank CZ, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.sberbankcz.cz/o-bance/predstaveni-banky>
- [28] *Sberbank CZ - Sazebník poplatků* [online]. Sberbank CZ, © 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://sazebnik.sberbankcz.cz/vb/jnp/cz/sazebniky/firmy/index.html>
- [29] *Sbírka listin HUTCHINSON s.r.o.* [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, © 2012 - 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a374896&klic=2d38a1>
- [30] *Seznam bank* [online]. TopBio, © 2014 [cit. 2014-04-09]. Dostupné z: <http://www.banky.cz/prehled-bank>
- [31] *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES* [online]. EUR-Lex, © 2006 [cit. 2013-07-30]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006L0048:20100330:CS:PDF>
- [32] *Souhrnné informace o finančním sektoru* [online]. Česká národní banka, © 2003-2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/
- [33] *Total* [online]. Total, © 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://total.com/en>
- [34] *Zákon o bankách* [online]. HAVIT, © 1998 - 2014 [cit. 2014-04-09]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/>
- [35] *Zákon o České národní bance* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, © 2014 [cit. 2014-03-018]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40505&nr=6~2F1993&rpp=15#local-content>

Seznam příloh

Příloha A: Vybrané legislativní instrumenty českého bankovníctví	63
Příloha B: Seznam bank působících v České republice.....	64

Přílohy

Příloha A: Vybrané legislativní instrumenty českého bankovníctví

Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách,

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance,

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník,

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník,

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon,

Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření,

Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelnách a úvěrových družstvech,

Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti,

Zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru,

Zákon č. 124/2002 Sb., o platebním styku,

Zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi,

Zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový.

Zdroj: vlastní zpracování dle [7], 2014

Příloha B: Seznam bank působících v České republice

Air Bank	LBBW Bank CZ
Bank Gutmann Aktiengesellschaft	mBank
Bank of Tokyo-Mitsubishi	Meinl bank
Citibank	Modrá pyramida stavební spořitelna
COMMERZBANK Aktiengesellschaft	Oberbank AG
Crédit Agricole	Poštová banka, a.s.
Česká exportní banka	Poštovní spořitelna
Česká národní banka	PPF banka
Česká spořitelna	PRIVAT BANK AG
Českomoravská stavební spořitelna	Raiffeisen stavební spořitelna
Českomoravská záruční a rozvojová banka	Raiffeisenbank
Československá obchodní banka	Raiffeisenbank im Stiftland eG
Deutsche Bank	Royal Bank of Scotland
Equa bank	Saxo Bank A/S
Evropsko-ruská banka	Sberbank CZ
Fio banka	Stavební spořitelna České spořitelny
Fortis Bank SA/NV	UniCredit Bank
GE Money Bank	Volksbank Löbau-Zittau eG
HSBC Bank plc - pobočka Praha	Všeobecná úverová banka
Hypoteční banka	Waldviertler Sparkasse von 1842 AG
ING Bank N. V.	Wüstenrot - stavební spořitelna
J&T BANKA	Wüstenrot hypoteční banka
Komerční banka	Zuno

Zdroj: vlastní zpracování dle [30], 2014

Abstrakt

MAJSTOROVIC, Daniel. *Bankovní systém ve vztahu k podnikové sféře*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 62 s., 2014

Klíčová slova: bankovní systém, bankovní instituce, centrální banka, portfolio bankovních produktů

Bakalářská práce pojednává o službách poskytovaných bankovním systémem korporátní oblasti. Práce je tvořena teoretickou a praktickou částí. Teoretická část se věnuje deskripci bankovního systému v obecné rovině a českého bankovního systému. Práce vymezuje teoretické aspekty centrální banky a obchodních bank. Závěr teoretické části obsahuje charakteristiky vybraných bankovních produktů pro korporátní sféru. V praktické části je charakterizován podnik HUTCHINSON s.r.o. Následně je sestaveno produktové portfolio bankovních produktů zkoumaného podnikatelského subjektu. Další část vymezuje vkladové produkty vybraných bankovních institucí, které jsou kvantitativní metodou porovnány a zhodnoceny. V závěru jsou stanovena doporučení pro zvolený subjekt.

Abstract

MAJSTOROVIĆ, Daniel. *Banking system in relation to corporate sphere*. Bachelor's thesis. Plzeň: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 62 p., 2014

Key words: banking system, banking institution, central bank, portfolio of banking products

This Bachelor's thesis dissert upon services provided by banking system to corporate sphere. The thesis consists of theoretical and practical part. The theoretical part is dedicated to general description of banking system and the description of Czech banking system. The thesis determinates theoretical aspects of the central bank and aspects of commercial banks. The end of theoretical part includes characteristics of selected banking products for corporate sphere. The practical part is formed by characterisation of the company HUTCHINSON s.r.o. followed by composing of banking product portfolio of the surveyed commercial subject. Following part determinates deposit products of selected banking institutions, which are compared and evaluated by quantitative method. Resulting recommendations for the selected subject are specified at the end of the practical part.